

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

12 januari 2004

ONTWERP VAN DECREET

houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	33
Advies van de Raad van State	53
Ontwerp van decreet	59

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding

Wat bezorgt een regio als Vlaanderen haar heel eigen karakter? Haar landschappen ongetwijfeld, maar ook de kunststeden, de verhalen en gebruiken van de bewoners en de vele cultuurschatten in musea, openbare gebouwen en privé-collecties. Van Vlaanderens lange en rijke verleden kunnen we tot op vandaag genieten dankzij het erfgoed dat ons werd overgeleverd en dat wijzelf zullen doorgeven aan de volgende generaties, aangevuld met onze eigen geschiedenissen, verhalen, tradities en creaties. Mensen geven om hun cultureel erfgoed, omdat het houvast kan bieden in een snel veranderende wereld en omdat ze de ontmoeting met sporen uit het verleden als een persoonlijke verrijking ervaren. Erfgoed heeft iets vertrouwds, maar verwijst tegelijk naar een vroegere, ‘andere’ wereld. Het weerspiegelt niet zozeer de ‘exacte’ geschiedenis van cijfers en data, maar veeleer de manier waarop mensen die beleefden en nog steeds beleven. Bovendien kan dit cultureel erfgoed in sterke mate bijdragen tot gemeenschapsvorming. Het is iets waar je samen zorg voor draagt, een heden of een verleden dat je samen deelt. Of het maakt juist nieuwsgierig naar een andere cultuur.

Ondanks de grote rijkdom aan roerend en immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen, heeft het lang geduurd voor de Vlaamse overheid een aangepast beleid begon op te zetten. Daar zijn verschillende redenen voor, waaronder puur psychologische: we hebben wel eens de neiging nonchalant om te springen met wat rijkelijk aanwezig is. Het moeizame proces van de Belgische staatshervorming en de opsplitsing in Vlaanderen tussen gewest- en gemeenschapsmateries zijn andere redenen waarom het roerend en immaterieel erfgoed lange tijd niet de passende aandacht kregen. De monumentenzorg beleefde reeds begin jaren 1990, onder meer dankzij het massale succes van de Open Monumentendagen, een grote bloei. Maar de zorg voor het onroerend erfgoed is gewestmaterie, terwijl de gemeenschap bevoegd is voor het roerend en immaterieel erfgoed. Het roerend erfgoed, dat vaak een verborgen leven leidt, en het zo ongreepbare immaterieel erfgoed konden dan ook niet meteen profiteren van de dynamiek in de monumentenzorg. De opsplitsing in gewest- en gemeenschapsmaterie is er niet op de andere bestuursniveaus. Zij namen al diverse initiatieven in het streven naar een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid.

2. Een nieuwe wind waait over het erfgoedlandschap

2.1. Internationaal

Voor het immaterieel erfgoed – we hebben het dan over tradities, overleveringen, dialecten, feesten, stoeten, gebruiken uit de alledaagse cultuur – is pas onlangs op mondiale schaal het besef gegroeid welke grote betekenis dit voor lokale gemeenschappen heeft. Hoewel de vraag kan worden gesteld of men iets zo veranderlijks als immaterieel erfgoed in ‘bewarende lijstjes’ kan samenbrengen, pakte de UNESCO in 2000 voor het eerst uit met een lijst van immaterieel werelderfgoed. De organisatie had zich tot dan toe vooral beziggehouden met het materieel erfgoed: monumenten, archeologische sites en landschappen.

Een van de ideeën achter de nieuwe lijst is dat niet-tastbare verhalen en gebruiken, net als materiële objecten, waardevolle getuigen zijn van het leven dat we leiden. Bovendien is erfgoed geen statisch, onveranderlijk gegeven. Het gaat *niet* om levenloze voorwerpen die van de ene generatie op de andere worden doorgegeven zonder dat hun betekenissen door al die contacten verschuiven of zelfs veranderen. Een nieuwe generatie voegt eigen betekenissen toe aan wat haar werd overgeleverd. Zo bekeken houdt het initiatief van de UNESCO een contradictie in: zal het bepaalde vormen van poppenspel bijvoorbeeld nog erkennen als werelderfgoed wanneer kunstenaars er op een heel eigen, creatieve manier mee om beginnen te springen en het fundamenteel hertalen? Door het op de lijst van werelderfgoed te plaatsen dreigt het gevaar van verstarring.

2.2. Vlaanderen

Ook in de Lage Landen waait er sinds enkele jaren een nieuwe wind over het erfgoedlandschap. Samen met buurland Nederland speelt Vlaanderen momenteel een voortrekkersrol bij het aanbrengen van nieuwe inzichten voor de omgang met het cultureel erfgoed. Naast de in Vlaanderen enthousiast onthaalde ideeën van de Nederlandse etnoloog Gerard Rooijakkers over de ‘culturele biografie’ van een stad of regio is een belangrijk werk in dit verband het boekje *Kleine dramaturgie voor een artefactenstoet* (2000). Het betreft een essay van cultuursocioloog Pascal Gielen over hoe we vandaag op een eigentijdse manier met het erfgoed kunnen omgaan. Gielen pleit voor een ‘flexibele’ omgang, een ‘stoet van artefacten’ waarvoor de artefacten ook uit hun traditionele museum- of ar-

chiefcontext worden gehaald. Daardoor kunnen de verhalen achter de objecten weer tot leven komen.

De basis voor dit boekje werd gevormd door gesprekken binnen de Gentse erfgoedsector. Daar was men op zoek naar vormen van synergie tussen de verschillende erfgoedinstellingen. De achterliggende bedoeling was na te gaan hoe het cultureel erfgoed weer een symbolische slagkracht kon krijgen in het leven van mensen van vandaag en het dus niet ergens verborgen moest liggen wegwijnen. Theoretische modellen worden in *Kleine dramaturgie* getoetst aan de Gentse realiteit.

Daarnaast werd het initiatief ‘Museumdag’ uitgebreid tot een jaarlijks Erfgoedweekend. Op die manier kan het grote publiek kennismaken met een waaier van cultureel erfgoed en met initiatieven, organisaties en instellingen die zich bezighouden met de zorg voor en de ontsluiting van dit patrimonium. Zo krijgt het begrip ‘cultureel erfgoed’, naast monumentenzorg, een breder maatschappelijk draagvlak.

Van groot belang voor de sector van het roerend en immaterieel cultureel erfgoed is de grondige hertekening van het beleidsdomein Cultuur die momenteel plaatsvindt. Naast de professionele kunsten en het sociaal-cultureel werk voor jeugd en volwassenen wordt het cultureel erfgoed het derde volwaardige beleidsveld, waardoor het uiteraard veel beter in beeld komt. Van sectoren die voordien over verschillende velden verspreid zaten – de archiefinstellingen of de volkscultuur ressorteerden onder Volksontwikkeling en Bibliotheekwerk, musea onder Beeldende Kunst en Musea – wordt nu duidelijk dat zij één belangrijk ding gemeen hebben : de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed.

3. De decretale initiatieven die reeds werden genomen

Voor het cultureel erfgoed was op wetgevend vlak de goedkeuring van het Museumdecreet in 1996 een eerste belangrijke stap. Intussen zijn nog enkele andere belangrijke decreten goedgekeurd : in 1998 gaf het Vlaams Parlement zijn fiat aan het ‘decreet houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van een Vlaams Centrum voor Volkscultuur’. In juli 2002 keurden de parlementsleden het ‘decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking’ met eenparigheid van stemmen goed.

Daarnaast werden recent ook twee beschermingsdecreten goedgekeurd. Zo is er het decreet op het varend erfgoed, dat het resterende maritiem en fluviaal erfgoed zo goed mogelijk wil vrijwaren. De hoge slooppremies van overheidswege hebben dat in het verleden gedecimeerd. Voor wat nog rest is de publieke belangstelling opvallend groot. Het ‘decreet houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang’ – met als roepnaam : het ‘topstukkendecreet’ – wil verhinderen dat topkunstwerken van de ene op de andere dag uit Vlaanderen verdwijnen. Daartoe wordt een lijst samengesteld van stukken die zonder toestemming van de Vlaamse Gemeenschap niet naar het buitenland mogen vertrekken. Als Vlaanderen deze toestemming weigert, kan de eigenaar de Vlaamse Gemeenschap verzoeken zélf een bod uit te brengen. Voor de stukken die op de lijst voorkomen, wordt ook in restauratiepremies voorzien.

Vanzelfsprekend mogen we niet uit het oog verliezen dat er de jongste tijd ook nieuwe decretale initiatieven werden genomen met betrekking tot het onroerend erfgoed, zoals het decreet op de erfgoedlandschappen. Aangezien het hier om gewestmaterie gaat, gaan we daar in dit bestek niet verder op in.

Wat volgt is een korte voorstelling van de decreten die in de context van het Erfgoeddecreet belangrijk zijn : het Museumdecreet uit 1996, het decreet op de volkscultuur uit 1998 en het Archiefdecreet uit 2002.

3.1. Het decreet tot erkenning en subsidiëring van musea

Op 20 december 1996 werd het ‘decreet tot erkenning en subsidiëring van musea’ goedgekeurd. Zoals uit de naam blijkt, regelt dit decreet de erkenning en de subsidiëring van de musea in Vlaanderen. Die erkenning komt er na een advies van de museumcommissie. Zij gaat bij haar beoordeling onder meer na in hoeverre het betrokken museum de basisfuncties kwaliteitsvol en evenwichtig uitoefent : ‘verwervende, bewarende, wetenschappelijke en publieksgerichte functies vervullen’. Andere erkenningsvoorwaarden zijn onder meer het beschikken over een museumwaardige collectie, een dynamische publiekswerking hebben en op vaste tijdstippen gespreid over het hele jaar toegankelijk zijn voor bezoekers, ook voor individuele bezoekers. Verder moeten uiteraard de deontologische regels voor het museumberoep in acht worden genomen en worden garanties gevraagd op het vlak

van infrastructuur, personele en financiële middelen.

Op basis van criteria zoals culturele verantwoordelijkheid, inhoud en doelstelling, het wetenschappelijk en logistiek apparaat, de kwaliteit en de uitstraling van de museumwerking en de geografische invloedssfeer, worden de musea ingedeeld. In de uitvoeringsbesluiten worden de drie niveaus benoemd : het landelijke niveau, het regionale niveau en het basisniveau. Op grond van deze indeling worden de structurele subsidiebedragen bepaald. Daarnaast regelt het decreet ook een waaier van projectsubsidies : voor initiatieven die een of meer deelaspecten van de museale basisfuncties of de opleiding van het museumpersoneel bevorderen ; voor initiatieven ten gunste van musea die uitgaan van verenigingen van musea, van museumpersoneel of van museumvrienden ; voor overkoepelende initiatieven ter ondersteuning en begeleiding van het museumveld in zijn geheel ; ten slotte voor specifieke educatieve, promotionele en ondersteunende initiatieven van de Vlaamse Gemeenschapscommissie binnen het Brusselse museumveld. Nieuwe museale initiatieven die voor Vlaanderen relevant zijn, kunnen een aanvraag voor een startsubsidie indienen.

Hoewel de financiële middelen voor de musea slechts geleidelijk aan zijn gegroeid, heeft de invoering van het Museumdecreet voor de sector duidelijk positieve gevolgen gehad. Achterstanden op het vlak van behoud en beheer konden worden weggewerkt en presentaties geactualiseerd, de wetenschappelijke onderbouw werd verstevigd en er werden aankopen verricht. Vele musea bouwden een puike publiekswerking uit. De dynamiek zorgde er ook voor dat het museumconsulentschap werd ingevoerd, zowel op Vlaams als op provinciaal niveau. Op dit ogenblik zijn vijfenveertig musea erkend, met daarbij diverse samenwerkingsverbanden ; dat zijn verschillende museumsites die samen één erkenning kregen. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de Stedelijke Musea van Kortrijk, Lier en Mechelen. Ook in andere steden kwamen samenwerkingsverbanden van musea tot stand.

3.2. Het decreet houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur

Twee jaar na het Museumdecreet werd in oktober 1998 het 'decreet houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur' goedgekeurd. Er werd voor gekozen om per

traditioneel domein uit de volkscultuur – familie-kunde, heemkunde, algemene volkskunde, industriële archeologie... – slechts één vereniging met landelijk karakter te erkennen. Daarnaast bood het decreet een wettelijke basis voor de oprichting van een Vlaams Centrum voor Volkscultuur. Dat moet adviezen verschaffen aan de overheid en de sector, wetenschappelijk onderzoek (laten) verrichten, en documentatie en informatie verzamelen. Er zijn ook kleine subsidiebedragen voor periodieke wetenschappelijke publicaties over volkscultuur en geschiedenis.

In de periode waarin het decreet werd voorbereid en goedgekeurd, ervoer de buitenwereld volkscultuur als oubollig. Vooral de dynamische werking van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur, dat zijn inspiratie onder meer haalt bij de vernieuwende werking van het Meertens Instituut in Nederland, heeft die beeldvorming op korte tijd kunnen ombuigen. 'Volkscultuur' wordt niet langer opgevat als verstarde folklore, maar als 'cultuur van het alledaagse', in het verleden en het heden. Cybercultuur maakt daar bijvoorbeeld net zo goed deel van uit. Ook valt op dat andere sectoren uit de culturele wereld, zoals de podiumkunsten, interesse vertonen voor deze cultuur van het alledaagse. Meer en meer wordt de gemeenschapsvormende kracht van volkscultuur in de verf gezet. In stadswijken of op het platteland zien boeiende projecten van 'actuele volkscultuur' het licht. De inzet van vele vrijwilligers kan hierbij niet overschat worden.

3.3. Het decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking

In 2002 volgde de goedkeuring van het 'decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking'. Met archiefwerking wordt de werking bedoeld van archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra, drie nauw verwante sectoren. Dit decreet is de opvolger van het decreet uit 1985 dat de erkenning en subsidiëring regelde van de privaatrechtelijke Nederlandstalige archief- en documentatiecentra op basis van filosofisch-maatschappelijke stromingen : het Katholiek Documentatie- en Onderzoekscentrum (KADOC), het Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Liberaal Archief en het Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-nationalisme (ADV.N). De nieuwe tekst uit 2002 biedt voor het eerst ook een decretale basis voor een aantal privaatrechtelijke archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra op basis van culturele thema's. Een van de wijzigingen in het jongste decreet is de aanpassing van de verdeelsleutel voor de subsidies van de vier zogenaamde 'kleurarchieven'.

Het Archiefdecreet vermeldt ook de uitbouw van een Archiefbank, een geautomatiseerd register van het Vlaams privaat archivalisch erfgoed, zodat het kan worden gevrijwaard en op een publieksgerichte en wetenschappelijke manier gevaloriseerd.

Het hoofdstuk over de culturele thema's werd zo geconcipieerd dat toekomstige ontwikkelingen in het nog nauwelijks in kaart gebrachte archieflandschap kunnen worden opgevangen. Per beleidsperiode van vijf jaar maakt de Vlaamse regering bekend voor welke culturele thema's een archiefinstelling, bewaarbibliotheek of documentatiecentrum een aanvraag tot subsidiëring kan indienen. Uiteraard is het de bedoeling dat het aantal culturele thema's voortdurend wordt uitgebreid. Per cultureel thema komt echter telkens slechts één archiefinstelling, bewaarbibliotheek of documentatiecentrum in aanmerking voor subsidiëring. Archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra rond eenzelfde cultureel thema worden aangemoedigd om samen te werken en hun kennis te delen. Door per cultureel thema maar één instelling in aanmerking te nemen voor structurele subsidies, vermijdt men dat de kosten onbeheersbaar worden. Het Archiefdecreet van 2002 voorziet verder ook in projectsubsidies voor de culturele en archivistische ontsluiting van archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra.

Let wel : dit decreet betreft alleen de privaatrechtelijke archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra. Voor de publiekrechtelijke archiefwerking, waarvan het bestuurlijk belang ook erg groot is, kan Vlaanderen, nu het daarvoor bevoegd is geworden, een aparte regeling uitwerken.

4. Nieuwe beleidsinitiatieven die aan de basis liggen van dit decreet

4.1. De erfgoedconvenants

Vlaanderen heeft op de dynamiek van Gent, maar ook van andere steden, ingespeeld door het systeem van de erfgoedconvenants te introduceren. Het gaat hier om overeenkomsten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de steden. Ze moeten ertoe leiden dat de bevolking gaat beseffen hoe 'nabij' en verrijkend cultureel erfgoed is. De Vlaamse Gemeenschap stelt een bedrag ter beschikking waarmee de stad een erfgoedcel, met minstens een erfgoedcommunicator en een erfgoedcoördinator, kan uitbouwen, en waarmee beiden aan de slag kunnen gaan. De belangrijkste taak van de erfgoedcommunicator is het publiek te laten kennismaken met het cultureel erfgoed door

middel van projecten of publicaties. De erfgoedcoördinator bekommert zich in hoofdzaak om een goed *beleid* inzake cultureel erfgoed. Dat omvat niet alleen wat zich in musea, archief- of andere instellingen bevindt, maar ook het 'ongrijpbare' erfgoed van de stad : haar verhalen, verspreid erfgoed zoals standbeelden, stukken die worden bewaard in – bijvoorbeeld – het stadhuis of zelfs op de zolders van particulieren. De erfgoedcel probeert uiteraard de dialoog te bevorderen tussen de verschillende instellingen op het grondgebied van de betrokken stad.

Revolutionair aan dit systeem van erfgoedconvenants is dat er, verspreid over heel Vlaanderen, expertisekernen ontstaan waarin 'proefondervindelijk' ervaring en kennis worden opgedaan over hoe men vandaag met het erfgoed kan omgaan. Dankzij regelmatig overleg in de schoot van het steunpunt dat voor de erfgoedconvenants werd opgericht, Culturele Biografie Vlaanderen, en dankzij de samenwerking met het Vlaams Centrum voor Volkscultuur is deze expertise ook nuttig voor andere steden.

In 2000 ging in drie steden een erfgoedcel van start : Antwerpen, Brugge en Gent. In 2002 volgden Leuven, Mechelen en Tongeren. Het valt op dat, zeker voor de steden die er al vanaf het begin bij waren, zij alle voor andere invalshoeken hebben gekozen. In Gent vormt de voorbereiding van het stadsmuseum op de Bijloke bijvoorbeeld een belangrijk aandachtspunt. In de monumentenstad Brugge is de erfgoedcel opvallend aanwezig op het kruispunt van de roerend- en de onroerend-erfgoedsector en vormen de archiefinstellingen een belangrijke uitdaging. Antwerpen bekommerde zich bijvoorbeeld om de beelden in de openbare ruimte en inventariseerde het erfgoed dat zich in de verschillende districtshuizen bevindt. In 2003 wordt Brussel aan het rijtje van convenantsteden toegevoegd. Daar wordt het convenant gesloten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De bestuurlijke positie van de erfgoedinstellingen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is een geval apart. Zo is er een afzonderlijke regeling voor de Koninklijke Musea, de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief... als federale wetenschappelijke instellingen. Eentalige erfgoedinstellingen kunnen onder een decreet van de Vlaamse Gemeenschap vallen, zoals het Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel (AMVB) onder het Archiefdecreet valt. Tweetalige publiek- of privaatrechtelijke erfgoedinstellingen kunnen op grond van de huidige bevoegdheidsindeling tussen gemeenschappen en gewesten niet worden erkend

en/of structureel gesubsidieerd, noch door de Vlaamse, noch door de Franse Gemeenschap. De werking van deze musea of tweetalige erfgoedinitiatieven kan enkel ondersteund worden door respectievelijk de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) of de Commission Communautaire Française (COCOF).

Dit alles maakt dat een erfgoeddecreet van de Vlaamse Gemeenschap beperkt is in zijn mogelijkheden om in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een Vlaams erfgoedbeleid te voeren. Dit betekent echter niet dat de Vlaamse overheid geen verantwoordelijkheid opneemt voor het cultureel erfgoed in Brussel, hoofdstad van Vlaanderen. Integendeel, zoals al vermeld voorziet het decreet in het sluiten van een erfgoedconvenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Doel is de uitbouw van een duurzaam en integraal beleid met betrekking tot het cultureel erfgoed in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Tegelijk laat deze convenant toe dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie als partner van de Vlaamse overheid in Brussel, ook de werking van de erfgoedinstellingen (musea, archiefinstellingen, erfgoedverenigingen...) door middel van impulsprojecten kan ondersteunen.

Het is nog steeds de wens van de Vlaamse overheid om in deze tot een samenwerking met de Franse Gemeenschap te komen.

Het is de uitdrukkelijke bedoeling deze dynamiek ook in 2004 verder te zetten met nieuwe erfgoedconvenants. De kandidaturen van de steden Kortrijk en Ieper zijn lopende. Deze twee steden kennen reeds een traditie van een erfgoedbeleid en hebben van bij de aanvang ingespeeld op het nieuwe instrumentarium. Dit is ook duidelijk te lezen in hun cultuurbeleidsplan.

4.2. Subsidies voor initiatieven op het vlak van culturele ontsluiting

Naast de erfgoedconvenants werden, eveneens op experimentele basis, enkele subsidiereglementen geïntroduceerd die zich richten op de culturele ontsluiting van het erfgoed. Zo was er in afwachting van het Archiefdecreet een reglement voor 'subsidies voor initiatieven op het vlak van culturele ontsluiting van archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra'. Dat richtte zich tot de genoemde categorieën van instellingen die niet werden gesubsidieerd op basis van het decreet uit 1985. Dit reglement heeft intussen, wat de privaat-

rechtelijke instellingen betreft, zijn decretale basis gevonden in het Archiefdecreet van 2002.

Omdat het Museumdecreet uit 1996 bepaalt dat musea er ook voor moeten zorgen dat ze een permanente collectie verwerven, vielen de zogenaamde 'erfgoedcentra' uit de boot. Dat zijn instellingen waar niet zozeer de collectie centraal staat als wel het verhaal dat er wordt verteld aan de hand van het cultureel erfgoed. Een opengesteld monument, zoals een kasteel, beschikt misschien niet over een uitgebreide collectie van belangrijke kunstobjecten maar kan wel op een bevattelijke en sfeervolle manier iets vertellen over de leefwereld van de adel door de eeuwen heen. Deze erfgoedcentra vonden onderdak in het reglement 'subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven op het vlak van permanente ontsluiting van cultureel erfgoed'.

Een derde subsidiereglement regelde de subsidiëring van de cultuurhistorische tentoonstellingen die in het Museumdecreet niet werden gehonoreerd omdat daarin werd gefocust op de werking rond de permanente collectie. Tentoonstellingen worden bovendien lang niet altijd in musea georganiseerd. Ze kunnen net zo goed in kunsthallen of cultuurcentra worden uitgewerkt en opgesteld.

Tot slot werd ook de mogelijkheid geboden om subsidies aan te vragen voor de uitbouw van open erfgoeddepots. Dat zijn onthaalruimtes waar cultureel erfgoed in de best mogelijke omstandigheden, tijdelijk of voor een langere periode, wordt bewaard en geïnventariseerd. Dat erfgoed kan afkomstig zijn uit alle soorten erfgoedinstellingen, in publiek of privé-bezit (musea, archiefinstellingen, kastelen...). Omdat het oprichten van zo'n open erfgoeddepot vaak de middelen van één instelling overschrijdt, werd gepoogd samenwerkingsverbanden binnen één of met verschillende gemeenten te bevorderen. In de praktijk bleek dat er in verschillende regio's en steden inderdaad interessante plannen bestaan voor de oprichting van zo'n open erfgoeddepot, maar dat men nog enige tijd nodig heeft om ze te realiseren.

5. Het decreet houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid

5.1. Een 'uitgebreid' of een 'beperkt' erfgoeddecreet?

De vraag rees of het decreet zou worden beperkt tot de erfgoedconvenants, de projectmatige subsidiëring voor ontsluitingsinitiatieven en het opgerichte steunpunt (Culturele Biografie Vlaanderen

vzw), dan wel of er zou worden geprobeerd andere decreten met betrekking tot het cultureel erfgoed te integreren om zo in het algemeen tot een beter geïntegreerd erfgoedbeleid te komen.

Eerder was al beslist om naast het Vlaams Centrum voor Volkscultuur geen drie verschillende steunpunten te laten ontstaan (respectievelijk voor de musea, de erfgoedconvenants, en de archiefinstellingen, bewaarbibliotheken en documentatiecentra), zoals eerder was gepland. Er werd voor geopteerd om het eerder opgerichte Vlaamse steunpunt voor de erfgoedconvenants, Culturele Biografie Vlaanderen vzw, verder uit te bouwen tot een 'steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking'. Het idee daarachter is precies de optimale bevordering van de integratie, omdat de 'sectoren' nu eenmaal grote raakvlakken hebben. Om slechts twee voorbeelden te geven : de behouds- en beheersproblematiek gaat zowel musea als archiefinstellingen aan en het werk van de erfgoedconvenants stopt niet bij de deur van het museum of de archiefinstelling.

Tégen de integratie van het decreet op de volkscultuur en het Archiefdecreet in het Erfgoeddecreet pleitte het gegeven dat deze twee decretale regelingen nog bijzonder recent zijn. Het landschap in die sectoren, jarenlang een zo goed als braakliggend terrein, is zich nog volop aan het vormen. Een integratie zou daarom een te bruuske beweging geweest zijn. Daarom werd beslist om in eerste instantie te zorgen voor een zo goed mogelijke afstemming van het Erfgoeddecreet op deze teksten.

Er werd geopteerd om de naam van het decreet 'decreet houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid' te verkorten tot 'Erfgoeddecreet' (artikel 57). Dit decreet moet dus gezien worden in samenhang met de twee sectorale decreten met betrekking tot cultureel erfgoed : het Archiefdecreet en het decreet voor volkscultuur.

5.2. De integratie van het Museumdecreet in het Erfgoeddecreet

Het Museumdecreet van 1996 wordt wél geïntegreerd, zij het dat de musea nog steeds in een apart hoofdstuk aan bod komen. Hieronder volgt een korte opsomming van de overwegingen die tot deze beslissing hebben geleid :

- bij het opstellen van het Museumdecreet in 1996 werd van een 'smallere' of 'strengere' definitie van een museum uitgegaan dan de internationale ICOM-definitie. Daarin werd de museumwerking

nauw verbonden met 'collectiewerking'. Bijgevolg vonden de 'erfgoedcentra', zoals hierboven al even vermeld, geen plek in het decreet. Nochtans beschouwt de ICOM-definitie erfgoedinstellingen die wij gemakshalve 'erfgoedcentra' zijn gaan noemen, wél als een museum. Het leek dus logisch dat er van het Erfgoeddecreet gebruik werd gemaakt om de 'natuurlijke' band tussen erfgoedcentra en musea te herstellen ;

- het Museumdecreet maakte het niet mogelijk om structurele samenwerkingsverbanden van erkende musea met het oog op de optimalisering van hun expertise te subsidiëren. Een voorbeeld is het samenwerkingsverband waarover drie grote kunsthistorische musea (het Museum voor Schone Kunsten in Gent, het Groeningemuseum in Brugge en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen) momenteel onderhandelen. Voor hen is samenwerking het beste middel om op de internationale museumkaart te komen. Samen kunnen ze hun collecties en museumwerking op een internationaal niveau tillen en een expertise opbouwen die ze alleen nooit kunnen verwerven, bijvoorbeeld inzake restauratie. Het nieuwe Erfgoeddecreet voorziet in subsidies voor dergelijke samenwerkingsverbanden. Het ziet er trouwens naar uit dat er nog andere vormen van samenwerking op komst zijn. Zo is de kans groot dat enkele musea met technische collecties gaan samenwerken en dat verschillende historische musea (al dan niet in wording, denken we aan het MAS in Antwerpen en het stadsmuseum STAM op de Bijlokesite in Gent) ook in een samenwerkingsverband stappen.

Naast deze 'thematische' samenwerkingsverbanden wil het decreet ook structurele vormen van samenwerking tussen musea ondersteunen wanneer zij een landelijk relevante expertise hebben ontwikkeld voor een deelgebied van de museumwerking en daarbij een pilootfunctie op zich nemen voor het ruimere erfgoedveld ; denk bijvoorbeeld aan een regionaal open erfgoeddepot. Ook andere bewaarinstellingen of erfgoedactoren kunnen bij dergelijke samenwerkingsverbanden worden betrokken ;

- voor erkende musea ingedeeld bij het basisniveau waren er in het Museumdecreet geen structurele subsidies. In de nieuwe decreettekst wordt een bedrag van 12.500 euro ingeschreven, wat deze musea zal helpen om tot een grotere professionalisering te komen. Ook tegenover deze kleinere partners heeft Vlaanderen immers een verantwoordelijkheid ;

– de decreettekst uit 1996 voorzag, voor een periode van maximaal drie jaar, in startsubsidies voor nieuwe museale initiatieven van landelijk belang. De overgang naar een erkenning en structurele subsidiëring was daarbij echter te weinig gegarandeerd, bijvoorbeeld als de opstart van zo'n museum om een of andere reden vertraging opliep. Dit probleem wordt in het Erfgoeddecreet verholpen: ofwel door projectwerking binnen het erfgoedconvenant met het lokale bestuursniveau, ofwel door middel van de ontwikkelingsgerichte projectsubsidies;

– uitgaande van de specifieke bestuurlijke positie van de tweetalige musea in Brussel (zie hoger) voorzag het Museumdecreet in projectsubsidies voor educatieve, promotionele en ondersteunende initiatieven die de Vlaamse Gemeenschapscommissie nam ten gunste van het hele Brusselse museumveld. Deze subsidiemogelijkheden worden nu mee opgenomen in een erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Niet alleen het Brusselse museumveld, maar de hele cultureel-erfgoedsector in de hoofdstad kan daar dan mee van profiteren.

5.3. Doelstellingen van het Erfgoeddecreet

We citeren eerst de doelstellingen zoals ze in het decreet worden geformuleerd:

(Art. 3. § 1.) “Dit decreet heeft tot doel een cultureel-erfgoedbeleid uit te bouwen, met name vanuit een geïntegreerde aanpak een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed te stimuleren. Dit impliceert het verbreden van het maatschappelijke draagvlak en het uitbouwen van een netwerk van expertise.

(Art. 3. § 2.) Hiertoe voorziet het decreet in erkenning en subsidiëring van musea, in de toekenning van subsidies voor de uitvoering van erfgoedconvenants, in subsidiëring van cultureel-erfgoedpublicaties en in subsidiëring van cultureel-erfgoedprojecten. Dit decreet regelt eveneens de opdracht en de subsidiëring van het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking.”

Merk op dat de *zorg voor en de ontsluiting* van het cultureel erfgoed steeds samengaan en elkaar versterken. Deskundigheidsbevordering via expertisenetwerken en het doen toenemen van de maatschappelijke interesse voor het erfgoed zijn daarbij sleutelbegrippen. Het is niet de bedoeling om de

ontwikkelde deskundigheid, bijvoorbeeld op het vlak van behoud en beheer, weg te stoppen voor het publiek of om, omgekeerd, allerlei evenementen op te zetten die meer het karakter hebben van ‘erfgoedconsumptie’ dan van ‘erfgoedbeleving’.

5.4. De belangrijkste krachtlijnen van het decreet

5.4.1. De musea

De belangrijkste krachtlijn van het decreet uit 1996 blijft in het hoofdstuk over musea bewaard: musea kunnen worden erkend door de Vlaamse Gemeenschap en gesubsidieerd op basis van een indeling in drie niveaus: ‘landelijk’, ‘regionaal’ of ‘basis’. Zo'n erkenning blijft van onbepaalde duur, tenzij het erkende museum niet langer aan de voorwaarden voldoet. De kwaliteitseisen die aan de musea worden gesteld, blijven zeer bewust even hoog als in het Museumdecreet.

In 5.2 werden reeds enkele wijzigingen of toevoegingen aangehaald: de verruimde interpretatie van de ICOM-definitie van een ‘museum’ en de subsidiëring van structurele samenwerkingsverbanden. Projectsubsidies voor een erkend museum, op basis van beleidsaccenten, blijven. Startsubsidies, in de zin van de voorbereiding van een nieuw museuminitiatief met landelijk belang, worden elders ondergebracht. De projectsubsidies voor het Brusselse museumveld worden opgenomen in het convenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Een belangrijke wijziging is dat de in het decreet van 1996 geregelde projectsubsidies voor overkoepelende initiatieven ter ondersteuning en begeleiding van het museumveld in hun geheel worden geïntegreerd in het hoofdstuk ‘projecten cultureel erfgoed’. Zulke initiatieven moeten immers net zo goed de ruimere erfgoedsector ten goede kunnen komen.

5.4.2. De erfgoedconvenants

Aan de doelstellingen en de zeer open formule van de erfgoedconvenants verandert weinig in vergelijking met de experimentele periode, behalve dat enkele aspecten die reeds werden aangehaald, zoals de startsubsidies voor musea-in-wording, bij voorkeur via het erfgoedconvenant zullen worden geregeld. Het Erfgoeddecreet voorziet in een objectivering van de criteria waaraan de gemeente of het samenwerkingsverband van omliggende gemeenten moet voldoen om voor het sluiten van een erfgoedconvenant in aanmerking te komen. Anderzijds wordt onderhandelen expliciet ingeschreven, zodat dit resulteert in een erfgoedconvenant ‘op maat

van de gemeente'. Er wordt bepaald dat de Vlaamse regering erfgoedconvenants kan sluiten met :

- een gemeente met meer dan 20.000 inwoners ;
- een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid waarvan het totale inwonersaantal minstens 20.000 bedraagt ;
- de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De oprichting van een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid kan worden geregeld via het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking (voor meer uitleg over dit decreet : zie de toelichting bij artikel 14).

In dit verband dient erop te worden gewezen dat het erfgoed vaak regionale verhalen vormt : het landschap of de grondstoffen van een streek bepaalden de bouwtrant, architecten en kunstenaars drukten hun stempel op een regio, gebeurtenissen uit de geschiedenis zorgden voor littekens of ingrijpende veranderingen en vormden mee het gezicht van een streek. Denk aan de Mijnstreek in Limburg of de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek.

Op basis van zo objectief mogelijke criteria – zoals het belang van het aanwezige cultureel erfgoed en de erfgoedactoren in de betrokken gemeente(n), de visie op en de doelstellingen van een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid, de regionale spreiding van de convenants over Vlaanderen en de inbreng van de middelen door de gemeente of het samenwerkingsverband van omliggende gemeenten – en na advies van een commissie beslist de Vlaamse regering elk jaar met wie een erfgoedconvenant wordt gesloten. Na deze beslissing worden onderhandelingen opgestart. Het is de ambitie om jaarlijks drie nieuwe erfgoedconvenants te sluiten.

5.4.3. Cultureel-erfgoedpublicaties

Over het hoofdstuk cultureel-erfgoedpublicaties in het decreet kunnen we in deze algemene memorie van toelichting kort zijn. Een afzonderlijk reglement voorziet momenteel in de ondersteuning van tijdschriften en publicaties. De tijdschriften en publicaties met betrekking tot de professionele kunstbeoefening maken het voorwerp uit van het Kunstendecreet, de tijdschriften en publicaties met betrekking tot het cultureel erfgoed van het Erfgoeddecreet. In het Erfgoeddecreet wordt geen onderscheid gemaakt tussen periodieke en niet-periodieke

publicaties. Dit zal in het uitvoeringsbesluit verder worden uitgewerkt.

5.4.4. De projecten cultureel erfgoed

In een beleidsveld waar nog zoveel in beweging is, komt het erop aan zoveel mogelijk ruimte te laten voor projectwerking. Naast cultuurhistorische tentoonstellingen en internationale projecten maakt ook een afdeling 'Ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed' deel uit van dit hoofdstuk in het Erfgoeddecreet. Daarbij ligt dus de nadruk op het belang van het *project* in de ontwikkeling van de erfgoedinstelling of van het erfgoedveld in het algemeen. Denk bijvoorbeeld aan allerlei vormings- en opleidingsinitiatieven of aan voorbereidende studies. Ook sociaal gerichte projecten komen in aanmerking. Deze projecten kunnen bijvoorbeeld musea ten goede komen, maar ook verenigingen die actief zijn in het domein van volkscultuur. Het decreet voor de volkscultuur kent immers alleen projectsubsidies toe voor publicaties. Ook publiek-rechtelijke archiefinstellingen kunnen een aanvraag indienen. In afwachting van een Vlaams wetgevend initiatief bieden deze projectsubsidies aan de openbare archiefinstellingen alvast enkele mogelijkheden.

5.4.5. Het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking

Zoals reeds vermeld werd beslist om voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking geen drie aparte steunpunten op te richten, maar één. Dit zal de slagkracht ten goede komen en voor een betere integratie zorgen. Het decreet vermeldt ook uitdrukkelijk dat het steunpunt zijn kerntaken moet realiseren in samenwerking met het Vlaams Centrum voor Volkscultuur, het andere steunpunt in het veld van het cultureel erfgoed. Zo kan men vermijden dat de twee steunpunten naast elkaar gaan werken en misschien zelfs 'dubbel werk' verrichten.

5.5. Een belangrijke stap in de uitbouw van de erfgoedsector

Dit decreet betekent een belangrijke stap in de uitbouw van een kwaliteitsvol en geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid. Maar aangezien dat beleid in het verleden eerder schoorvoetend was, kunnen we hét definitieve decreet nog niet schrijven. Een decreet is trouwens nooit het eindpunt ; het zal altijd

aan de maatschappelijke ontwikkelingen getoetst moeten worden. Zeker in een beleidsveld dat op erg korte tijd een belangrijke dynamiek heeft gekregen, zal dit noodzakelijk zijn.

Vlaanderen heeft wereldfaam dankzij zijn cultureel erfgoed. In de komende jaren moet het tonen dat het ook met zijn erfgoedbeleid op de wereldkaart staat.

Commentaar bij de artikelen

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Artikel 1 verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel verklaart de begrippen die in het decreet voorkomen.

1° cultureel erfgoed

Hoewel ze deel uitmaken van het internationale koepelbegrip ‘*cultural heritage*’, behoren de monumentenzorg, de landschapszorg en de zorg voor het onroerend archeologisch patrimonium in Vlaanderen grondwettelijk niet tot de culturele materie. Ze zijn voor het Vlaamse cultuurbeleid drie externe domeinen, zoals zovele andere waarmee het beleidsveld Cultureel Erfgoed structurele partnerships moet aangaan : ruimtelijke ordening, economische streekontwikkeling, toerisme, onderwijs enz. Bijgevolg wordt er in dit decreet met ‘cultureel erfgoed’ alleen het roerend en immaterieel erfgoed bedoeld.

Het materieel of roerend erfgoed omvat objecten, informatie en culturele bronnen met een gemeenschappelijke betekenis. Die betekenis kan industrieel-technisch zijn, archeologisch, artistiek, wetenschappelijk, (cultuur-)historisch of antropologisch.

Het immaterieel erfgoed omvat de beeldvorming door middel van beschrijving of culturele bronnen,

bijvoorbeeld allerhande verhalen en geschiedenissen.

Het begrip ‘cultureel erfgoed’ impliceert ook de samenhang tussen het materieel of roerend erfgoed en het immaterieel erfgoed.

Die betekenis kan gemeenschappelijk zijn voor één gemeenschap of voor alle cultuurgemeenschappen.

Cultureel erfgoed omvat zowel het verre als het recente verleden. Ook vandaag ontstaat cultureel erfgoed.

2° zorg voor het cultureel erfgoed

Publieksparticipatie blijft een centraal aandachtspunt van het beleid. Dit impliceert echter in geen geval dat de zorg voor het erfgoed, het letterlijk ‘zorg dragen voor’, geen aandacht krijgt. Integendeel, zonder die zorg zou er voor toekomstige generaties niet veel erfgoed overblijven. Dit wordt voor de overheid de komende jaren een gigantische uitdaging.

Onder ‘zorg dragen voor het cultureel erfgoed’ wordt de hele waaier van activiteiten, maatregelen en handelingen begrepen op het vlak van behoud, beheer en wetenschappelijk onderzoek. In bepaalde gevallen betekent dit aankopen en verwerven van cultureel erfgoed met het oog op het bewaren en ontsluiten. In alle gevallen betekent dit het zorgen voor een optimale bewaar- of presentatieomgeving (klimaatregeling, beveiliging,...), het stellen van de juiste handelingen op het vlak van conservatie en restauratie, het inventariseren en documenteren van het cultureel erfgoed.

3° culturele ontsluiting

Behalve geconserveerd moet het cultureel erfgoed ook (opnieuw) worden verbonden met de bevolking. Culturele ontsluiting van materieel en immaterieel erfgoed betekent niet enkel toegankelijkheid in de zin van ‘openstellen voor het publiek’ maar draagt ook de betekenis in zich van ‘begrijpen’. Het is een ontwikkelingsproces met diverse inhouden. Openstellen kan er één van zijn. Breder is de idee van het toegankelijk maken van de betekenis, nog ruimer is de actualisering van die betekenis door maatschappelijke integratie. Bij dat alles gaat het in de eerste plaats om het creëren van een dialoog en interactie tussen het cultureel erfgoed en de samenleving. De ontwikkelingsgedachte slaat dus niet alleen op het erfgoed, maar ook op het publiek.

De ontsluiting van het cultureel erfgoed houdt dan ook een maatschappelijke opdracht in : de actuele ontwikkeling ervan in zijn context en in dienst van de hedendaagse samenleving. Die ‘context’ is zowel eigentijds als historisch, zowel maatschappelijk als ruimtelijk. Het historische vormt daarbij geen contradictie met het actuele. Geschiedenis is een actuele benadering van het verleden.

Culturele ontsluiting omvat ook publieksbegeleiding (actief en passief), publiekswerving, en samenwerking en netwerkvorming. De nieuwe mogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologie kunnen daarbij een belangrijke inbreng hebben.

Het instrumentarium dat bij de ontsluiting kan worden gebruikt, is zeer verscheiden. Het gaat om een geheel van middelen, methoden, technieken, processen, programma’s, gebruikswijzen, samenwerkingsverbanden, attitudes enz. die :

- de draagkracht en de betekenis van het cultureel erfgoed respecteren ;
- het cultureel erfgoed en zijn betekenis tot ontwikkeling brengen ;
- de beleving van het cultureel erfgoed mogelijk maken.

4° gemeentelijk cultuurbeleidsplan

Het gemeentelijke cultuurbeleidsplan is de hoeksteen van het lokaal cultuurbeleid. Artikel 4 van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid bepaalt dat elk gemeentebestuur een cultuurbeleidsplan kan indienen. Dit plan formuleert, in samenspraak met alle culturele actoren, de algemene visie op het gemeentelijk cultuurbeleid.

5° werkingssubsidie

6° projectsubsidie

De in het decreet geformuleerde definities hoeven geen verdere verduidelijking.

TITEL II

Doelstellingen

Artikel 3

Artikel 3 formuleert het doel van het decreet : de uitbouw van een cultureel-erfgoedbeleid, namelijk een coherent beleid dat gericht is op behoud, duurzame ontwikkeling, wetenschappelijke en publieksgerichte ontsluiting, en maatschappelijke integratie van het cultureel erfgoed. Dat laatste veronderstelt dat er, waar mogelijk, samenwerking wordt gezocht met andere actoren.

De publieke ontsluiting en herintegratie van het cultureel erfgoed in de maatschappij moeten een verhoogde belangstelling voor dat erfgoed genereren.

De geïntegreerde aanpak kan op lange termijn leiden tot een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid.

Twee voorbeelden van een geïntegreerde aanpak :

- de culturele ontsluiting van het onroerend erfgoed (archeologie en monumenten) wordt opgenomen in het Erfgoeddecreet ;
- de in het decreet omschreven erfgoedconvenants, de projecten en het steunpunt omvatten eveneens de archiefwerking. In het uitvoeringsbesluit zal afgebakend worden welke archiefwerking binnen het toepassingsveld van het Erfgoeddecreet valt.

Elke erfgoedactor (musea, archiefinstellingen, erfgoedorganisaties...) heeft de taak om vanuit een geïntegreerde aanpak een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed te stimuleren.

In § 2 worden de belangrijkste inhoudelijke elementen van het decreet opgesomd.

TITEL III

Organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid

HOOFDSTUK I

Musea

De artikelen 4 tot en met 16 vervangen het decreet van 20 december 1996 tot erkenning en subsidiëring van musea.

AFDELING I

Erkenning

De artikelen 4 tot en met 7 hebben betrekking op de erkenning van een museum.

De criteria en de procedure daarvoor vormden het voorwerp van een onderzoek door de VUB, uitgevoerd in 2002 op vraag van de commissie Musea. Een ruime bevraging van de sector (Delphi-methode) maakte duidelijk dat er een brede consensus is over de bestaande criteria en de gebruikte procedure voor de behandeling van een aanvraag. Bij de integratie van het Museumdecreet in het Erfgoeddecreet werd rekening gehouden met de resultaten van dit onderzoek en met de nieuwe ontwikkelingen in het veld.

Artikel 4

§ 1 bepaalt dat de Vlaamse regering een erkenning als museum kan verlenen.

Het doel van de erkenning is het zichtbaar maken, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de Vlaamse musea. Erkenning moedigt alle musea aan om een minimumstandaard inzake verantwoord beheer, behoud, wetenschappelijk onderzoek én publiekswerking te bereiken. De toetsing aan de basiseisen voor erkenning biedt musea een richtlijn voor de analyse van en de controle op de eigen organisatie. Musea die nog niet voldoen aan de eisen, kunnen op basis van zo'n toetsing gericht en projectmatig werken aan verbetering (zie hoofdstuk IV, afdeling II, ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed). De museumconsulenten en het steunpunt kunnen daarbij hulp bieden.

De status van erkend museum schept vertrouwen tegenover derden. Het museum heeft aangetoond dat het zijn verantwoordelijkheid als beheerder van het cultureel erfgoed ernstig neemt. Erkende musea weten wat ze aan elkaar hebben en voor elkaar kunnen betekenen. Op die manier worden de onderlinge samenwerking en het bruikleenverkeer gestimuleerd. Particulieren die iets willen schenken, legateren of in bruikleen geven, weten dat een erkend museum er op verantwoorde wijze mee zal omgaan. Bezoekers mogen verwachten dat erkende musea beschikken over een aantal basisvoorzieningen voor het publiek.

De erkenning als museum wordt met andere woorden geconcipieerd als een kwaliteitsmerk.

In § 2 worden de criteria bepaald om in aanmerking te komen voor erkenning als museum.

Een eerste criterium betreft de vereiste om te voldoen aan de internationale definitie van een museum zoals goedgekeurd door ICOM (*International Council of Museums*). Deze definitie wordt ruimer geïnterpreteerd dan in het decreet van 20 december 1996, in die zin dat het verwerven van een collectie als criterium wordt verbreed tot het beheer van cultureel erfgoed. Ook archeologische, historische en industriële monumenten die zorg dragen en instaan voor de culturele ontsluiting van patrimonium, komen voor erkenning in aanmerking. Dat geldt tevens voor de zogenaamde erfgoedcentra die in hun werking vertrekken van een erfgoedverhaal.

Als antwoord op de noden van erfgoedinstellingen die buiten het Museumdecreet vielen, werden in het reglement 'subsidies voor initiatieven op het vlak van ontsluiting van cultureel erfgoed' (zie onder 4.2) ook subsidies voor jaarwerking toegekend aan cultureel-erfgoedcentra. Deze instellingen worden nu geïntegreerd in het museumluik van het Erfgoeddecreet. De term 'erfgoedcentrum' heeft nooit echt een draagvlak gehad bij het publiek en in de sector zelf. Denken we bijvoorbeeld aan tal van kastelen, het geheel van de site Ter Duinen 1138 in Koksijde, de Midzeelhoef in Sint-Katelijne-Waver, de Oude Kaasmakerij in Passendale, het Centrum van de Ronde van Vlaanderen...

Het betreft hier dus geen bezoekerscentra, waar een inleiding gegeven wordt op een bezoek aan het gebied of terrein buiten de eigen muren, of science centers. Instellingen die verband houden met natuur (dieren- en plantentuinen) en leefmilieu worden uitgesloten.

De overige criteria werden in vergelijking met het decreet van 20 december 1996 in een meer coherente volgorde gerangschikt en beter geformuleerd.

Een tweede criterium heeft betrekking op de verruiming van de ICOM-museumdefinitie : er wordt gesproken van ‘cultureel erfgoed’, niet langer van het beperktere begrip ‘collectie’.

Het museum beschikt over museumwaardig cultureel erfgoed : niet alles wat cultureel erfgoed is, is voldoende waardevol om in een museum ondergebracht te worden. Sommige materiële en immateriële betekenisdragers kunnen een cultuurhistorische betekenis hebben binnen de context van een museum, maar zijn op zichzelf van te weinig betekenis.

Een van de belangrijkste documenten die het museum met het oog op erkenning moet aanbieden, is het beleidsplan als noodzakelijk instrument voor een kwaliteitsvolle en toekomstgerichte museale bedrijfsvoering, waarbij inhoudelijke ambities, mensen en middelen optimaal worden benut om de doelstellingen te realiseren. Kwaliteitsontwikkeling in dit derde criterium refereert aan een proces dat moet blijken uit het beleidsplan : waar staat men, wat zijn de doelstellingen, waar liggen de prioriteiten, hoe zal men die bereiken, waar gaat men naartoe.

Om te voldoen aan het vierde criterium zal een museum dat een erkenning aanvraagt, moeten aantonen dat het voor elke basisfunctie een voldoende hoog professioneel niveau bereikt. Deze basisfuncties worden ook internationaal gehanteerd.

Een vijfde criterium stelt als voorwaarde dat het beheer van het museum gevoerd wordt door een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel : daartoe behoren eveneens vzw's, instellingen van openbaar nut, vennootschappen met sociaal oogmerk en stichtingen.

Het zesde criterium vraagt voldoende garanties op het vlak van infrastructuur en personele en financiële middelen om een kwaliteitsvolle museumwerking te kunnen vervullen. De aard van de infrastructuur, de omvang en samenstelling van het personeel en de hoogte van de financiële middelen hangen samen met de aard van het museum, zijn patrimonium en zijn verantwoordelijkheden.

In het zevende criterium worden garanties gevraagd voor de museale bestemming van het cultureel erfgoed.

Een achtste criterium betreft de ethische code voor de musea zoals door ICOM goedgekeurd op 4 november 1986 en geamendeerd op 6 juli 2001.

§ 3 bepaalt dat twee of meer musea die een inhoudelijke en structurele samenwerking op het getouw hebben gezet, een erkenning als museum kunnen aanvragen. De bedoeling is vooral dat een aantal kleinere musea, via het opzetten van een (thematisch of geografisch) samenwerkingsverband, een professionele museumwerking kunnen uitbouwen om zo te voldoen aan de criteria voor erkenning. Het samenwerkingsverband heeft een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon (zie de toelichting bij artikel 14).

Artikel 5

Artikel 5 beschrijft de te volgen procedure bij een aanvraag tot erkenning van een museum.

§ 2 bepaalt dat een aanvraag tot erkenning een beleidsplan bevat voor een periode van maximaal zes jaar. Deze periode wordt afgestemd op de periode van het gemeentelijke cultuurbeleidsplan. Deze periode vangt dus aan in het tweede jaar van een nieuwe gemeentelijke of provinciale legislatuur. Ze loopt tot en met het eerste jaar van de volgende legislatuur.

Het beleidsplan formuleert in de eerste plaats de algemene visie van het museum. In tweede instantie wordt de situatie op het ogenblik van het opstellen van het beleidsplan beschreven. De beschrijving houdt rekening met de sterke kanten van de museumwerking, maar ook de zwaktes worden in kaart gebracht. Van daaruit worden doelstellingen geformuleerd die men tijdens de looptijd van het beleidsplan wenst te realiseren. Het is belangrijk om bij elke doelstelling duidelijk te bepalen welk resultaat men wenst te behalen en hoe men dat zal meten.

Het beleidsplan biedt aan de erkende musea een instrument om een museumbeleid te voeren met oog voor kwaliteitszorg.

De periode van het beleidsplan wordt op zes jaar gebracht naar analogie met het gemeentelijke of provinciale cultuurbeleidsplan (zie verder bij subsidiëring).

§ 3 heeft betrekking op de advisering en de beslissing over een aanvraag tot erkenning. Nieuw is de inschrijving van een advies van de betrokken ge-

meente indien zij niet het bevoegde gezag is, analoog aan het advies van de betrokken provincie. Het betreft hier dus enkel de privaatrechtelijke musea in de gemeente. In vele gevallen ontvangen deze musea immers ook een financiële ondersteuning van de gemeente. Bovendien kadert deze werkwijze in een geïntegreerd cultuur- en erfgoedbeleid en wordt de link gelegd met het gemeentelijke cultuurbeleidsplan.

§ 4 en § 5 behoeven geen commentaar.

Artikel 6

Artikel 6 heeft betrekking op het herkenningsteken van een ‘museum erkend door de Vlaamse Gemeenschap’. Dat wordt op een goed zichtbare plaats aangebracht bij de hoofdingang van een erkend museum. Het herkenningsteken kan eveneens aangebracht worden op de publicaties en de briefwisseling van het erkend museum.

Het herkenningsteken is ontwikkeld in Londen door *The Council for Museums, Archives and Libraries* (Re :source). Dankzij een licentie op grond van de erkenningscriteria mag ook de Vlaamse Gemeenschap dit teken uitreiken. In Nederland wordt hetzelfde teken gehanteerd voor de registratie van musea. De specificaties over het teken worden als bijlage bij het uitvoeringsbesluit gevoegd.

Artikel 7

Artikel 7 verleent aan de Vlaamse regering de bevoegdheid om een aantal aspecten nader uit te werken.

Het is de bedoeling om de huidige procedure te behouden : het bezoek ter plaatse, de sterktezwakteanalyse van het dossier door de administratie, het gemotiveerde advies van de betrokken provincie of de betrokken gemeente als zijzelf niet het bevoegde gezag is, het advies van de bevoegde commissie, de mogelijkheid om door de commissie gehoord te worden, het advies van de administratie en de beslissing door de minister.

AFDELING II

Musea van de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 8

Dit artikel legt in § 1 vast dat ook de musea die beheerd worden door de Vlaamse Gemeenschap – het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen en het Kasteel van Gaasbeek – en de musea behorende tot de grote culturele instellingen – het Museum van Hedendaagse Kunst in Antwerpen (cf. beslissing van de Vlaamse regering van 18 juli 2003) – moeten voldoen aan de criteria voor erkenning als museum. Zij vervullen namelijk een voorbeeldfunctie in het Vlaamse museumveld.

Dit was niet bepaald in het Museumdecreet van 1996, wat voor onduidelijkheid zorgde over de status van de ‘eigen musea van de Vlaamse Gemeenschap’. Dit artikel verhelpt hieraan.

Deze musea worden bijgevolg gelijkgesteld met een ‘museum erkend door de Vlaamse Gemeenschap’ en hanteren hetzelfde herkenningsteken (zie artikel 6).

§ 2 bepaalt dat ook deze musea een beleidsplan opstellen, en wel voor een periode van vijf jaar, die is gekoppeld aan de legislatuur van de Vlaamse regering. Deze periode loopt van 1 januari van het tweede volledige kalenderjaar van een Vlaamse regeerperiode tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

Op deze wijze kan dit beleidsplan worden afgestemd op de beleidsnota van de minister van Cultuur.

§ 3 bepaalt dat de Vlaamse regering dit beleidsplan, na advies van de bevoegde commissie, goedkeurt. Dit geeft rechtsgrond aan de commissie om ook te adviseren over het beleid en de werking van deze musea. Ook dit is nieuw.

§ 4 voorziet het sluiten van een overeenkomst met deze musea.

In § 5 wordt bepaald dat deze musea niet in aanmerking komen voor subsidiëring in het kader van dit decreet, tenzij als partner van een structureel samenwerkingsverband, zoals bedoeld in artikel 12 en 13.

AFDELING III

Subsidiëring

De artikelen 9 tot en met 16 hebben betrekking op de subsidiëring van erkende musea.

Artikel 9

Artikel 9 bepaalt dat de Vlaamse regering een jaarlijkse werkingssubsidie kan toekennen aan een erkend museum voor de optimalisering van de museumwerking. Een erkenning als museum – met andere woorden : het voldoen aan de criteria zoals bepaald in artikel 4 – is de voorwaarde voor een structurele subsidiëring.

§ 2 bepaalt dat de erkende musea daartoe ingedeeld worden in drie niveaus, om zo de hoogte van het subsidiebedrag dat aan een erkend museum wordt toegekend, te bepalen.

De indeling van een erkend museum wordt, in vergelijking met het Museumdecreet van 1996, toegevoegd aan de afdeling Subsidiëring. De indeling van erkende musea staat als instrument namelijk los van de erkenning. Ze heeft als doel de hoogte van het bedrag van de werkingssubsidie te kunnen bepalen.

Niet elk erkend museum beheert een patrimonium dat relevant is voor Vlaanderen of ontwikkelt een museumwerking op landelijk niveau. De orde van grootte op het vlak van personele en financiële middelen, de aanwezigheid van specifieke infrastructuur en functies, de gradaties in uitstraling van het cultureel erfgoed en de werking,... bepalen mee het subsidiebedrag.

Ondanks de perceptie die hierover bestaat, is het nooit de bedoeling geweest dat de indelingsniveaus een gradatie van waardering of kwaliteit inhielden. We hopen dit te verduidelijken door het lostrekken van erkenning en indeling en door het verbinden van de indeling aan de subsidiëring.

Dit neemt niet weg dat de procedure tot behandeling van een aanvraag tot erkenning gelijk kan

lopen met een evaluatie met het oog op indeling voor subsidiëring. Dit zal in het uitvoeringsbesluit worden uitgewerkt.

§ 3 omschrijft de criteria waaraan de inhoud en de werking van een erkend museum getoetst worden met het oog op de indeling. De opsomming van de criteria weerspiegelt *geen* volgorde van belang. In vergelijking met het Museumdecreet van 1996 werden de bestaande criteria beter geordend en eenduidiger geformuleerd.

Het eerste criterium betreft het cultuurhistorisch belang van het cultureel erfgoed.

Een tweede criterium heeft betrekking op de betrokkenheid bij de zorg voor het patrimonium en het ruimere maatschappelijke en culturele leven.

Een derde criterium heeft betrekking op de kwaliteitsvolle wijze waarop de basisfuncties worden uitgevoerd.

Een vierde criterium betreft de kwaliteitsvolle wijze van bedrijfsvoering.

Een vijfde criterium heeft betrekking op de reikwijdte van de samenwerking en de netwerkvorming op alle domeinen van de museale functies en het publieksbereik.

Artikel 10

§ 1. Als voorwaarde voor subsidiëring geldt het indienen van een beleidsplan waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het museum worden geformuleerd.

Het museumbeleidsplan, het gemeentelijke of provinciale cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, het beleidsplan over de uitvoering van het erfgoedconvenant moeten op elkaar afgestemd zijn.

Dit beleidsplan slaat op een periode van maximaal zes jaar die wordt afgestemd op de periode van het gemeentelijke cultuurbeleidsplan. Deze periode vangt dus aan op 1 januari van het tweede jaar van een nieuwe gemeentelijke of provinciale legislatuur. Ze loopt tot en met 31 december van het eerste jaar van de volgende legislatuur.

§ 2. Als het een periode van minstens drie jaar betreft, wordt het beleidsplan halverwege de looptijd

geactualiseerd. Dit biedt de mogelijkheid om de uitvoering ervan te toetsen en bij te sturen.

§ 3. Het beleidsplan dat wordt ingediend voor de eerste aanvraag tot subsidiëring, is hetzelfde als wat werd ingediend voor de aanvraag tot erkenning. Op die manier vermijdt men dat de aanvrager in een korte tijdspanne wordt belast met de opstelling van twee beleidsplannen.

Artikel 11

§ 1 van artikel 11 bepaalt per indelingsniveau waarvoor een werkingssubsidie wordt toegekend evenals het bedrag per jaar.

De afspraken tussen de verschillende bestuursniveaus, zoals vastgelegd in de overeenkomsten met de provincies naar aanleiding van de implementatie van het Museumdecreet van 1996, blijven behouden. In functie van de uitvoering van dit decreet zullen deze overeenkomsten worden aangepast.

De Vlaamse Gemeenschap, de provincies en het lokale bestuursniveau staan in voor de structurele financiering van erkende musea, respectievelijk ingedeeld bij het landelijke niveau, het regionale niveau en het basisniveau.

De Vlaamse Gemeenschap draagt een belangrijke verantwoordelijkheid voor erkende musea ingedeeld bij het landelijke niveau. Dit wordt vertaald in een substantiële financiële ondersteuning van de personeels- en werkingskosten. Ondanks de gestage toename van het subsidiebedrag (van 123.946,76 euro [5 miljoen BEF] in 1999 tot 240.210 euro in 2003) is het noodzakelijk dat dit bedrag verder groeit opdat de ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap voor deze musea op een vergelijkbaar niveau komt met de ons omringende landen.

Aan de musea ingedeeld bij het regionale niveau biedt de provincie een substantiële financiële ondersteuning voor de personeels- en werkingskosten. De Vlaamse Gemeenschap subsidieert de kosten voor de uitbouw van expertise ten behoeve van het cultureel erfgoed in de regio.

Op algemene vraag van de sector wordt nu ook een subsidie toegekend aan erkende musea ingedeeld bij het basisniveau. De lat voor erkenning ligt voor kleinere musea, die veelal met tijdelijk personeel of vrijwilligers werken, immers tamelijk hoog. De vraag is terecht, omdat de uitbouw van

een kwaliteitsvolle museale werking niet mogelijk is zonder de inzet van structureel personeel. Om die reden wil de Vlaamse Gemeenschap aan deze musea een financiële stimulans geven, specifiek ter ondersteuning van de personeelskosten.

§ 2 zegt dat de werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft.

Tegelijk wordt voorzien in een tussentijdse actualisering op basis van het geactualiseerde beleidsplan. Als de begroting van de Vlaamse Gemeenschap het mogelijk maakt, kan het toegekende subsidiebedrag verhoogd worden.

Artikel 12

De artikelen 12 en 13 zijn nieuw : ze voorzien een werkingssubsidie voor specifieke samenwerkingsverbanden van minstens drie erkende musea, respectievelijk rond een bepaalde landelijk relevante expertise en pilootfunctie, en rond een thematische samenhang met het oog op internationale profilering.

§ 1 van artikel 12 bepaalt dat een jaarlijkse werkingssubsidie kan worden toegekend aan een functioneel samenwerkingsverband dat een gespecialiseerde landelijk relevante expertise heeft ontwikkeld voor een deelgebied van de museumwerking en een pilootfunctie vervult voor het cultureel-erfgoedveld.

Het Museumdecreet van 1996 had reeds de bedoeling om de uitbouw van een pilootfunctie op basis van expertise te stimuleren. Het decreet voorzag echter enkel in projectsubsidies. Een erkend museum werd dus verondersteld de kosten voor de gespecialiseerde expertisefunctie op termijn te voorzien binnen zijn reguliere werking. Dit was niet realistisch.

Bedoeling van dit artikel is een initiatief rond een gezamenlijke gespecialiseerde expertisefunctie te stimuleren en structureel te honoreren. Die expertise moet landelijk relevant zijn op het vlak van een van de basisfuncties of een functioneel onderdeel van de museumwerking. Het betreft dus de uitbouw van een samenwerkingsverband dat is gekoppeld aan een bepaalde functionele expertise : registratie, conservatie, restauratie, publiekswerking, depotwerking... Het niveau van de indeling speelt hierbij geen rol.

Denken we bijvoorbeeld aan de specifieke expertise op het vlak van : de registratie van archeologische objecten, het behoud en de ontsluiting van technische verzamelingen, de conservatie en restauratie van hedendaagse kunst, het behoud en beheer van digitale dragers, een interdisciplinair bovenlokaal open erfgoeddepot, publieksonderzoek en marketing,...

Een belangrijk criterium is de pilootfunctie. Dit houdt in dat er verantwoordelijkheid wordt opgenomen voor het ruimere cultureel-erfgoedveld en dat de gespecialiseerde expertise op passende wijze ter beschikking van het cultureel-erfgoedveld wordt gesteld.

De samenwerking van minstens drie erkende musea is noodzakelijk om een breed draagvlak te creëren. Dit sluit echter niet uit dat ook niet-erkende musea of andere publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen dan musea deel uitmaken van het samenwerkingsverband : andere bewaarinstellingen, expertisecentra, cultureel-erfgoedactoren, culturele organisaties, onderwijsinstellingen...

In § 2 wordt bepaald dat het samenwerkingsverband een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon is zonder winstgevend doel. Dit is noodzakelijk omdat het hier een structurele subsidie betreft, een tussenkomst in andere personeels- en werkingskosten dan de reguliere werking van de leden van het samenwerkingsverband.

§ 3 bepaalt als voorwaarde voor subsidiëring het indienen van een beleidsplan voor een periode van maximaal vijf jaar die uiterlijk loopt tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode. In dat beleidsplan worden de visie, de doelstellingen en de werking van het samenwerkingsverband geformuleerd.

Als het een periode van minstens drie jaar betreft, wordt het beleidsplan halverwege de looptijd geactualiseerd.

§ 4 somt de criteria op waaraan de aanvragen getoetst zullen worden. Doel is de uitbouw van expertise meer te structureren.

Het is niet uitgesloten dat een erkend museum deel uitmaakt van meer dan één samenwerkingsverband, bijvoorbeeld rond een open erfgoeddepot en rond de registratie van archeologische objecten.

§ 5 voorziet in een bedrag van 50.000 euro per jaar voor de werkingssubsidie. Deze zal afhankelijk zijn

van de aard en de omvang van het samenwerkingsverband. Een tussentijdse actualisering is mogelijk op basis van het geactualiseerde beleidsplan.

De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft. Tegelijk is een tussentijdse actualisering mogelijk op basis van het geactualiseerde beleidsplan. Als de begroting van de Vlaamse Gemeenschap het mogelijk maakt, kan het toegekende subsidiebedrag verhoogd worden.

§ 6 regelt dat de Vlaamse regering elk jaar kan beslissen drie nieuwe samenwerkingsverbanden te subsidiëren en zo deze initiatieven op een gefaseerde wijze te stimuleren.

Het betreft hier immers niet de voorbereiding van een dergelijk samenwerkingsverband, maar de structurele werking van een concreet initiatief. De *voorbereiding* kan gesubsidieerd worden via de modaliteiten van hoofdstuk IV, afdeling II 'ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed'.

Artikel 13

§ 1 van artikel 13 bepaalt dat een jaarlijkse werkingssubsidie kan worden toegekend aan een thematisch samenwerkingsverband van minstens drie erkende musea dat over een gespecialiseerde relevante expertise beschikt die bijdraagt tot hun internationale positionering en profilering.

Met dit artikel wordt de structurele ondersteuning van de zogenaamde thematische 'koepels van musea op internationaal niveau' bedoeld. Het betreft dus niet de financiële ondersteuning van projecten van erkende musea die samenwerken met buitenlandse collega's. Hiervoor bestaan mogelijkheden binnen hoofdstuk IV.

Door schaalvergroting, de gezamenlijke invulling van specifieke expertisefuncties en de bundeling van voorzieningen die gekoppeld zijn aan de aard van het cultureel erfgoed dat beheerd en ontsloten wordt, wil deze 'koepel' de uitstraling van de museumwerking op internationaal vlak vergroten. Het verst gevorderd is de uitbouw van het samenwerkingsverband van de kunsthistorische musea : het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen, het Museum voor Schone Kunsten in Gent en het Groeningemuseum in Brugge. Andere mogelijke 'koepels' zijn bijvoorbeeld deze van de historische stadsmusea, van de musea van hedendaagse kunst,...

De samenwerking van minstens drie erkende musea is noodzakelijk om een breed draagvlak te creëren. Dit sluit echter niet uit dat ook andere expertisecentra, erfgoedactoren, bewaarinstellingen,... deel uitmaken van het samenwerkingsverband.

In § 2 wordt bepaald dat het samenwerkingsverband een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon is zonder winstgevend doel, dit gezien de subsidiemodaliteiten : zie artikel 12, § 2.

Het tweede lid bepaalt dat een erkend museum in dit geval slechts deel kan uitmaken van één thematisch samenwerkingsverband.

§ 3 behoeft geen verdere commentaar : zie artikel 12, § 3.

§ 4 bepaalt de criteria waaraan een aanvraag wordt getoetst.

Het niveau van de indeling speelt geen rol, hoewel verondersteld kan worden dat het hier in de eerste plaats om erkende musea ingedeeld bij het landelijke niveau zal gaan. Bij de internationale positionering speelt het belang van het cultureel erfgoed zeker een rol.

§ 5 bepaalt het bedrag dat jaarlijks wordt toegekend voor de personeels- en werkingskosten van het samenwerkingsverband. Er wordt voorzien in een tussentijdse actualisering op basis van het geactualiseerde beleidsplan.

De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft. Tegelijk wordt voorzien in een tussentijdse actualisering op basis van het geactualiseerde beleidsplan. Als de begroting van de Vlaamse Gemeenschap het mogelijk maakt, kan het toegekende subsidiebedrag verhoogd worden.

§ 6 behoeft geen verdere commentaar.

Artikel 14

§ 1 van dit artikel maakt het mogelijk dat de Vlaamse Gemeenschap meewerkt aan de oprichting van een structureel samenwerkingsverband in het kader van dit hoofdstuk. Daarin participeert de Vlaamse Gemeenschap, als beheerder van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen of het Kasteel van Gaasbeek. Denken we aan een samenwerkingsverband van de kunsthistori-

sche musea, zoals hierboven genoemd, of een samenwerkingsverband van kasteelmusea.

Eveneens met het oog op de oprichting van een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid bepaalt § 2 dat een of meer publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen zich kunnen verenigen.

Dit artikel maakt een afwijking mogelijk van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking. Dat is van toepassing op alle initiatieven van de Vlaamse gemeenten om samenwerkingsverbanden tot stand te brengen, tenzij een specifieke wetgeving die afwijkende bepalingen bevat, de basis van het samenwerkingsverband vormt. Het decreet geeft weliswaar meer mogelijkheden om een lichte vorm van structurele samenwerking tussen gemeenten op te zetten, maar biedt enkel de mogelijkheid om met bepaalde rechtspersonen samen te werken.

De eenvoudigste vorm van intergemeentelijke samenwerking is de interlokale vereniging. Dergelijke samenwerkingsverbanden hebben echter geen rechtspersoonlijkheid.

De mogelijkheid om deel te nemen aan een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid is beperkt. Enkel gemeenten, autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en hun verenigingen, provincies en andere samenwerkingsverbanden, opgericht volgens de bepalingen van het decreet, kunnen een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid tot stand brengen. Dat wordt gesloten om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot een of meer inhoudelijk samenhangende beleidsdomeinen.

Er zijn drie soorten samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid :

- 1° de projectvereniging : een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven project te plannen, uit te voeren en te controleren ;
- 2° de dienstverlenende vereniging : een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven ondersteunende dienst te verlenen aan de deelnemende gemeenten, eventueel voor verschillende beleidsdomeinen ;
- 3° de opdrachthoudende vereniging : een samenwerkingsverband met beheersoverdracht waaraan de deelnemende gemeenten de uitvoering van een of meer duidelijk omschreven bevoegd-

heden met betrekking tot een of meer functioneel samenhangende beleidsdomeinen toevertrouwen.

De projectvereniging is een gebruiksvriendelijke formule, ook al omdat de reglementering heel soepel is. Wat de omvang en de doelstellingen betreft, is ze vergelijkbaar met de interlokale vereniging. De rechtspersoonlijkheid maakt het echter mogelijk om met eigen personeel te werken, structurele subsidies te ontvangen enz. Ze wordt opgericht voor hernieuwbare periodes van telkens maximaal zes jaar. In de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, kunnen geen projectverenigingen worden opgericht. De projectvereniging beschikt uitsluitend over een raad van bestuur, die zorgt voor de uitvoering van de aan de vereniging toevertrouwde opdracht. De deelneming van een of meer provincies mag niet meer bedragen dan 20% van het totale maatschappelijke kapitaal. Er is echter geen verplichting tot de vorming van een maatschappelijk kapitaal.

De dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging zijn voor dit decreet minder van toepassing.

Binnen het beleidsveld Cultureel Erfgoed is het echter noodzakelijk dat ook andere samenwerkingsverbanden kunnen worden opgezet : een gemeentelijk of stedelijk initiatief met een provinciale instelling of een privaatrechtelijke organisatie. Artikel 14 maakt dit mogelijk.

Artikel 15

Artikel 15 heeft betrekking op de subsidiëring van projecten van een erkend museum ter versterking van de basisfuncties van de museumwerking. Het betreft hier dus specifieke projecten op het vlak van beheer en behoud, wetenschappelijk onderzoek of publieksgerichte werking. Hierdoor kunnen initiatieven gehonoreerd worden die buiten de reguliere werking van een erkend museum vallen en die tegemoetkomen aan de doelstelling om een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed te realiseren. Het gaat dan zowel om het inhalen van achterstanden als om de ontwikkeling van nieuwe, toekomstgerichte werkmethoden.

§ 2 bepaalt dat de Vlaamse regering beleidsprioriteiten kan stellen, waardoor op een gerichte wijze de kwaliteitsvolle uitvoering van een van de aspec-

ten van de basisfuncties wordt bevorderd. Met dit artikel kan het beleid inspelen op prioritaire noden en nieuwe beleidsopties. Het kan met andere woorden sturend optreden.

§ 3 voorziet in een minimumkrediet van 1.300.000 euro – op basis van de kredieten van 2003.

Artikel 16

Dit artikel behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK II

Erfgoedconvenants

De artikelen 17 tot en met 26 hebben betrekking op de erfgoedconvenants.

AFDELING I

Erfgoedconvenants met gemeenten of samenwerkingsverbanden van omliggende gemeenten

De artikelen 17 tot en met 23 hebben betrekking op de erfgoedconvenants met gemeenten of samenwerkingsverbanden van omliggende gemeenten.

Artikel 17

§ 1 geeft de definitie van een erfgoedconvenant.

De erfgoedconvenants zijn afsprakenregelingen tussen de Vlaamse Gemeenschap en gemeenten of samenwerkingsverbanden van omliggende gemeenten. Sinds 2000 lopen er dergelijke kwalitatieve impulsprojecten in de drie 'kunststeden' Antwerpen, Brugge en Gent ; in 2002 werden ze uitgebreid met Leuven, Mechelen en Tongeren. In 2003 werd een nieuwe erfgoedconvenant gesloten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Voor 2004 zijn twee nieuwe kandidaturen lopende, met name Kortrijk en Ieper. De dynamiek van dit instrument is afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden.

Cultureel erfgoed wordt in de erfgoedconvenants benaderd als een meerwaarde voor de hele gemeenschap. De band met de gemeenschap vormt

het uitgangspunt ; de ‘technische’ beslissingen (inventarisatie, restauratie enz.) liggen in het verlengde daarvan.

De gemeenten worden gezien als partners, op basis van gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen en resultaten, en met oog voor maatwerk afgestemd op de lokale situatie.

Doel van het erfgoedconvenant is het cultureel erfgoed ‘gebruiksklaar’ te maken, de maatschappelijke plaats ervan te versterken én het beheer ervan te verbeteren. De realisatie van dit doel vraagt prioritair aandacht voor de culturele ontsluiting en voor het behoud en beheer van het cultureel erfgoed.

Daartoe dient het lokale bestuursniveau een actuele visie op het omgaan met het cultureel erfgoed te ontwikkelen, vernieuwende methodieken voor niet-ontwikkelde domeinen van het cultureel erfgoed te initiëren en activiteiten op het vlak van sensibilisering, promotie en communicatie te organiseren.

Dit instrument speelt een versterkende rol in de uitbouw van een impulsbeleid ten aanzien van het lokale bestuursniveau. Het is gericht op een kwalitatieve verbetering van het cultureel patrimonium, zowel wat het behoud en het beheer als wat de ontsluiting betreft.

Het convenant wordt schriftelijk gesloten op basis van vrijwilligheid. De wederzijdse verbintenissen in het convenant worden toegespitst op de te behalen resultaten en minder op de te gebruiken instrumenten en methodes.

In § 2 wordt bepaald met wie de Vlaamse regering een erfgoedconvenant kan sluiten. Het inwonersaantal vormt de basis, zodat alle gemeenten de kans krijgen om alleen (> dan 20.000 inwoners) of in een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten, waarvan het totale inwonersaantal minstens 20.000 bedraagt, een aanvraag in te dienen om een erfgoedconvenant te sluiten. Aanvankelijk werd gedacht om het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen als basis te nemen, conform het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid, maar gemeenten met belangrijk cultureel erfgoed dreigden op die manier uit de boot te vallen. Verscheidene experts uit het cultureel-erfgoedveld signaleerden dat het RSV een moeilijke basis is om de dynamiek van gemeenten met betrekking tot het cultureel-erfgoedbeleid te meten. Dankzij de getroffen regeling krijgen ook de kleinere ge-

meenten de kans om een kwalitatieve dynamiek te ontwikkelen voor het cultureel erfgoed.

Het samenwerkingsverband moet een rechtspersoonlijkheid hebben. De oprichting van een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid kan worden geregeld via het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking (zie toelichting bij artikel 14).

Het is de bedoeling om door middel van intergemeentelijke samenwerking een extra dynamiek te genereren en de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed te verbreden.

§ 3 omschrijft nadere bepalingen over het samenwerkingsverband. Een gemeente kan slechts deel uitmaken van één samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband geldt voor een periode van minstens zes jaar. Op die manier heeft de erfgoedcel meer garanties voor de continuïteit van haar werking.

Aangezien er op korte termijn nog veel gemeenten zijn waarmee geen erfgoedconvenant is gesloten of die niet betrokken zijn bij het sluiten van een erfgoedconvenant (in een samenwerkingsverband), wordt er voor hen een oplossing geboden in hoofdstuk IV (projecten cultureel erfgoed), afdeling II (ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed).

Artikel 18

De artikelen 18, 19 en 20 bepalen de regels voor het sluiten van een eerste erfgoedconvenant. Artikel 21 bepaalt de regels voor het sluiten van een volgend erfgoedconvenant.

In § 1 wordt bepaald dat men een aanvraag kan indienen om een eerste erfgoedconvenant te sluiten.

§ 2 beschrijft dat de aanvraag een ‘intentienota erfgoedconvenant’ omvat. Deze intentienota, die door o.a. de cultuurbeleidscoördinator wordt opgesteld, houdt de volgende elementen in :

- een omgevingsanalyse ;
- de visie op en de doelstellingen van het cultureel-erfgoedbeleid ;
- de situering en planning van de werking van een erfgoedcel ;

- de effecten die men wil bereiken en de middelen (financies, infrastructuur, logistiek...) die hiervoor worden ingezet.

Een erfgoedcel ontwikkelt een geïntegreerd beleid voor het cultureel erfgoed op lokaal en/of bovenlokaal bestuursniveau, binnen het kader van het erfgoedconvenant. Een erfgoedcel is een initiatief van het lokale bestuursniveau en heeft prioritair aandacht voor het ontsluiten, beschrijven en bekendmaken van het cultureel erfgoed door :

- 1° de ontwikkeling van een actuele visie op de zorg voor en het omgaan met het cultureel erfgoed. Van belang is hier een integrale benadering ;
- 2° de ontwikkeling van methodes voor de ontsluiting van het cultureel erfgoed, inzonderheid de niet-sectoraal geregelde en integrale initiatieven ;
- 3° activiteiten op het vlak van sensibilisering, promotie, communicatie en culturele ontsluiting.

Dit veronderstelt interdisciplinaire samenwerking en samenwerking tussen gemeentelijke diensten en andere actoren, waardoor ervaringen, inzichten en expertise worden uitgewisseld.

De erfgoedcel is herkenbaar in het gemeentelijke organogram, waarbij ook de relaties tot de andere erfgoedactoren worden uitgeklaard.

In § 3 worden de criteria geformuleerd waaraan de aanvraag wordt getoetst. Criterium 1, 2 en 4 zijn 'intern-gemeentelijk', terwijl het derde criterium gaat over de spreiding in Vlaanderen van het instrument 'erfgoedconvenant'.

Op basis van de toetsing van de aanvraag aan deze criteria beslist de Vlaamse regering jaarlijks met wie er een erfgoedconvenant wordt gesloten (§ 4). Hiervoor wint zij het advies in van de bevoegde commissie.

Het tweede lid bepaalt dat de Vlaamse regering elk jaar kan beslissen drie nieuwe erfgoedconvenants te sluiten.

Artikel 19

In § 1 wordt bepaald dat een convenant wordt gesloten, na onderhandeling, voor een periode van

maximaal zes jaar. Tijdens de instapperiode is de looptijd bijna altijd korter dan zes jaar.

§ 2 bepaalt dat er bijvoorbeeld in 2008, bij de aanvang van een nieuwe periode van zes jaar, vertrokken wordt van het aantal erfgoedconvenants in 2007, eventueel vermeerderd met drie nieuwe erfgoedconvenants.

Artikel 20

§ 1 bepaalt dat in het eerste jaar van het eerste erfgoedconvenant een beleidsplan wordt ingediend. Dit plan wordt opgemaakt door de erfgoedcel, in samenwerking met de cultureel-erfgoedactoren.

Het beleidsplan trekt van een situatieschets en formuleert de visie, de algemene en concrete doelstellingen en de geplande acties. Ook de effecten die men wil bereiken en de middelen die hiervoor worden ingezet komen aan bod.

De periode loopt samen met het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en het museumbeleidsplan, tot en met 31 december van het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur. Het is belangrijk dat dit beleidsplan verder bouwt op de intentienota. Bijgevolg is het evident dat dit beleidsplan, het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, de beleidsplannen van musea en archiefinstellingen, op elkaar afgestemd zijn.

§ 2. Als het een periode van minstens drie jaar betreft, wordt het beleidsplan halverwege de looptijd geactualiseerd. Als het beleidsplan een periode van minder dan drie jaar betreft, kan de tussentijdse evaluatie vervangen worden door jaarverslagen.

§ 3 bepaalt dat de Vlaamse regering het beleidsplan goedkeurt, na advies van de bevoegde commissie.

Artikel 21

Artikel 21, § 1 bepaalt de regels voor het sluiten van een volgend erfgoedconvenant. Dat wordt gesloten voor een periode van zes jaar, na onderhandeling, op basis van een nieuw beleidsplan. Over dit beleidsplan wordt advies gegeven door de bevoegde commissie. Bijgevolg moet er geen intentienota ingediend worden.

De periode van een beleidsplan loopt van 1 januari van het tweede jaar van een gemeentelijke legislatuur tot en met 31 december van het eerste jaar van een volgende nieuwe gemeentelijke legislatuur. Het beleidsplan moet opnieuw afgestemd zijn op het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, op de beleidsplannen van musea en archiefinstellingen.

§ 2. In het vierde jaar van de gemeentelijke legislatuur wordt het geactualiseerd.

§ 3 bepaalt dat de Vlaamse regering het beleidsplan goedkeurt, na advies van de bevoegde commissie.

Artikel 22

§ 1 bepaalt dat de Vlaamse regering voor de uitvoering van het erfgoedconvenant voorziet in een werkingssubsidie ter ondersteuning van de werking van de erfgoedcel. Het bedrag van de werkingssubsidie varieert afhankelijk van het inwonersaantal :

- 100.000 euro per jaar voor een gemeente met meer dan 20.000 inwoners of voor een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, waarvan het totale inwonersaantal minstens 20.000 bedraagt ;
- 200.000 euro per jaar voor een gemeente met meer dan 35.000 inwoners of voor een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, waarvan het totale inwonersaantal minstens 35.000 bedraagt.

§ 2 bepaalt dat deze werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft.

Tegelijk wordt voorzien in een tussentijdse actualisering op basis van het geactualiseerde beleidsplan. Deze tussentijdse actualisering biedt de mogelijkheid om de uitvoering van het beleidsplan te toetsen en bij te sturen. Als de begroting van de Vlaamse Gemeenschap het mogelijk maakt, kan ook het toegekende subsidiebedrag verhoogd worden.

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen commentaar.

AFDELING II

Erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De artikelen 24 tot en met 26 hebben betrekking op het erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het is de bedoeling met dit convenant de uitbouw van een duurzaam en integraal beleid met betrekking tot het cultureel erfgoed, inclusief de musea, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te stimuleren.

Artikelen 24 tot en met 26

Het is evident dat de commentaar bij artikel 17, § 1, artikel 21 en artikel 22 ook hier van toepassing is.

Het beleidsplan en de periode waarop de werkingssubsidie betrekking heeft beslaat hier vijf jaar en is gekoppeld aan de Vlaamse regeerperiode.

De Vlaamse regering voorziet een werkingssubsidie van 245.000 euro per jaar.

HOOFDSTUK III

Cultureel-erfgoedpublicaties

De artikelen 27 tot en met 29 hebben betrekking op cultureel-erfgoedpublicaties.

Artikel 27

Dit artikel regelt de subsidiëring van de cultureel-erfgoedpublicaties, ongeacht de drager. De subsidiëring van de publicaties met betrekking tot de professionele kunstbeoefening zal worden geregeld in het Kunstendecreet.

Er zal steeds een grijze zone zijn : wat met een architectuurstudie over een modernistisch bouwwerk ? met een historische biografie ? met publicaties die zowel oude als hedendaagse muziek omvatten ? Om een onderscheid te maken tussen ‘cultureel erfgoed’ en ‘hedendaagse kunsten’ wordt het principe ‘verleden (= dood) / heden (= levend)’ gehanteerd.

De subsidiëring van publicaties wordt op dit ogenblik geregeld door het reglement voor de productie van culturele publicaties en het reglement voor kunstkritische en artistiek-culturele tijdschriften.

§ 2 bepaalt dat voor de uitvoering van dit artikel de Vlaamse regering jaarlijks ten minste een krediet van 100.000 euro op de begroting inschrijft. Dit bedrag werd geraamd op basis van de toegekende subsidies in 2002.

Artikel 28

§ 1 bepaalt de criteria waaraan de cultureel-erfgoedpublicatie wordt getoetst. In het uitvoeringsbesluit zullen deze criteria verfijnd worden.

De subsidiëring moet ervoor zorgen dat de uitgave van weinig commercieel maar waardevol werk voor de uitgever en de auteur mogelijk wordt. In de eerste plaats wordt hierbij gedacht aan commercieel minder interessante kwaliteitsteksten waarvoor een marktcorrigerende begeleiding vanwege de overheid wenselijk is. Bibliothele en/of zeer luxueuze uitgaven die weinig of niet bijdragen tot de verspreiding van cultuur vormen zeker geen prioriteit bij de toekenning van een subsidie; hetzelfde geldt voor werk dat slechts in beperkte, zeer kleine oplagen verschijnt.

Naast het aanmoedigen en het wekken van de interesse van uitgevers moet een subsidie het mogelijk maken de verkoopprijs te drukken, om zo tot een grote(re) verspreiding van de uitgave te komen. Hierdoor zorgt de overheid mee voor de bekendmaking en verspreiding van ons cultureel erfgoed.

De tijdschriften voeden het culturele debat en versterken de lezer de nodige informatie om op een actieve manier te kunnen inspelen op cultureel-maatschappelijke evoluties. Bovendien zijn ze van essentieel belang voor de vitaliteit en de vernieuwing van het cultureel-erfgoedveld.

In § 2 wordt bepaald dat tentoonstellingscatalogi, zuiver wetenschappelijke publicaties en inventarissen worden uitgesloten. Dat geldt ook voor publicaties die al in het kader van andere decreten worden gesubsidieerd. Publicaties die in eigen beheer worden uitgegeven evenals literaire publicaties komen niet voor subsidiëring in aanmerking.

Artikel 29

Dit artikel behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK IV

Projecten cultureel erfgoed

De artikelen 30 tot en met 38 hebben betrekking op de projecten cultureel erfgoed. Door middel van projecten worden mogelijkheden en kansen gecreëerd. Dat past volledig binnen de doelstellingen van het ontwikkelingsbeleid.

AFDELING I

Cultuurhistorische tentoonstellingen

De artikelen 30 tot en met 32 hebben betrekking op de cultuurhistorische tentoonstellingen.

Artikel 30

Dit artikel regelt de subsidiëring van de cultuurhistorische tentoonstellingen. Het reglement voor tentoonstellingen van cultuurhistorisch belang, dat sinds 2001 subsidiëring mogelijk maakte, wordt door dit decreet opgeheven.

§ 2 bepaalt dat voor de uitvoering van dit artikel de Vlaamse regering jaarlijks ten minste een krediet van 400.000 euro op de begroting inschrijft. Dit bedrag werd geraamd op basis van het huidige subsidiekrediet voor het reglement.

Artikel 31

§ 1 bepaalt de criteria waaraan het project wordt getoetst.

Als een museum of een andere initiatiefnemer een grote cultuurhistorische tentoonstelling wil organiseren, vergt dat een extra inspanning. Dergelijke tentoonstellingen kunnen plaatsvinden in musea, maar ook in kunsthallen of in andere niet als museum erkende locaties. Met tentoonstellingen worden tijdelijke initiatieven tot ontsluiting van het cultureel erfgoed bedoeld. Die cultuurhistorische tentoonstellingen maken het erfgoed rijker door de

samenhang die ze voorstellen en de nieuwe inzichten die ze bieden.

Over de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek in het cultureel-erfgoedveld moet op kwalitatieve wijze gecommuniceerd worden met een breed publiek. Daarbij moet bijzondere aandacht worden besteed aan een actieve publiekswerking en -werving. De realisatie van dergelijke cultuurhistorische tentoonstellingen met een grote uitstraling, een gedegen wetenschappelijke onderbouwing, en aantrekkelijke en educatieve presentatie en promotie vraagt een deskundige aanpak.

Het is evident dat het cumuleren van subsidies via afdeling I (cultuurhistorische tentoonstellingen) en afdeling III (internationale projecten) niet mogelijk is.

Artikel 32

Dit artikel behoeft geen commentaar.

AFDELING II

Ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed

De artikelen 33 tot en met 35 hebben betrekking op de ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed.

Artikel 33

Dit artikel regelt de subsidiëring van de ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed.

§ 2 bepaalt dat voor de uitvoering van dit artikel de Vlaamse regering jaarlijks ten minste een krediet van 1.500.000 euro op de begroting inschrijft.

Artikel 34

§ 1 bepaalt de criteria waaraan het project wordt getoetst.

Het is belangrijk mogelijke projecten hier niet verder te specificeren, zodat het decreet en zijn uitvoering kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen in het cultureel-erfgoedveld.

Het deel van het reglement voor sociaal-artistische projecten met betrekking tot cultureel erfgoed wordt opgeheven, aangezien sociaal gerichte cultureel-erfgoedprojecten dankzij dit Erfgoeddecreet gesubsidieerd kunnen worden. Door toegankelijke, laagdrempelige en uitnodigende werkingen op te zetten worden mensen bereikt die anders door de mazen van het (sociaal-) culturele net glippen. Het gaat hier over een zoektocht op het raakvlak van sociaal-cultureel werk, kunst, volkscultuur, gemeenschapsvorming, persoonsontwikkeling, welzijn, opbouwwerk enz. Voorbeelden zijn de projecten die door de Koning Boudewijnstichting ondersteund werden in de campagne 'Actuele Volkscultuur'. Ook in het Kunstendecreet worden sociaal-artistische projecten opgenomen.

Naast de sociaal gerichte cultureel-erfgoedprojecten zijn hier ook voorbereidende studies voor samenwerkingsverbanden e.d. mogelijk. Denk aan de vele aanzetten en vooronderzoeken voor erfgoeddepots die momenteel plaatsvinden; ook dat wordt door deze projectsubsidies gestimuleerd. Gemeenten waarmee (nog) geen erfgoedconvenant werd gesloten of die (nog) niet betrokken zijn bij het sluiten van een erfgoedconvenant (in een samenwerkingsverband), kunnen een aanvraag indienen voor een ontwikkelingsgericht project cultureel erfgoed.

De publiekrechtelijke archiefwerking komt hier eveneens in aanmerking.

Ook de subsidies voor overkoepelende initiatieven zoals die nu binnen het Museumdecreet van 1996 worden geregeld, krijgen hier een plaats. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn de opleidingen en vormingsprojecten binnen het cultureel-erfgoedveld.

In § 2 wordt bepaald dat de Vlaamse regering beleidsprioriteiten kan stellen. Met deze paragraaf kan het beleid inspelen op prioritaire noden en nieuwe beleidsopties. Er kan met andere woorden gestuurd worden.

In § 3 wordt bepaald dat de projecten die al in het kader van andere decreten worden gesubsidieerd, hier worden uitgesloten. Tevens worden projecten van organisaties die al gesubsidieerd worden op grond van de bepalingen in titel III, hoofdstuk I (musea), hoofdstuk II (erfgoedconvenants) en hoofdstuk V (steunpunt), hier niet gesubsidieerd.

Artikel 35

Dit artikel behoeft geen commentaar.

AFDELING III

Internationale projecten

De artikelen 36 tot en met 38 behandelen de internationale projecten.

Het reglement voor subsidiëring van culturele projecten met internationale weerklank wordt door dit decreet opgeheven wat het cultureel erfgoed betreft. De artistieke projecten met internationale weerklank worden opgenomen in het Kunstendecreet.

Het internationale beleid is erop gericht om :

- de internationale samenwerking, uitwisseling en expertisevorming aan te moedigen ;
- de bevolking in Vlaanderen goede mogelijkheden te geven tot internationale cultuurbeleving ;
- Vlaamse actoren en uitingsvormen kansen te geven in het buitenland ;
- de internationale uitstraling van Vlaanderen te versterken.

Artikel 36

Dit artikel regelt de subsidiëring van de internationale projecten met betrekking tot het cultureel erfgoed.

§ 2 bepaalt dat voor de uitvoering van dit artikel de Vlaamse regering jaarlijks ten minste een krediet van 200.000 euro op de begroting inschrijft.

Artikel 37

§ 1 bepaalt de criteria waaraan het project wordt getoetst.

Het decreet voorziet in de subsidiëring van de internationale activiteiten van organisaties en individuen die actief zijn op het vlak van cultureel erfgoed. Het richt zich zowel tot organisaties en indi-

viduen met reeds een internationale reputatie als tot organisaties en individuen die hun eerste internationale stappen willen zetten.

§ 2 formuleert dat de Vlaamse regering prioritair bestemmingen kan bepalen.

Met sommige landen en regio's wordt prioritair samengewerkt. Historische banden, een bestaand intens cultureel verkeer, maatschappelijke ontwikkelingen of politieke prioriteiten hebben als gevolg dat met sommige landen, regio's en steden intensere contacten worden onderhouden dan met andere.

Dit kan betekenen dat uitvoering wordt gegeven aan een doorgedreven en uitgebreide samenwerking in het kader van een cultureel akkoord, door afspraken tussen de beide cultuurministeries over gemeenschappelijke programma's, maar in sommige gevallen ook door een voorkeurbehandeling bij het toekennen van subsidies voor zendingen, voor internationale culturele programma's in eigen land enz.

In § 3 wordt bepaald dat de projecten die al worden gesubsidieerd op grond van de bepalingen in andere hoofdstukken of afdelingen van dit decreet of in het kader van andere decreten, hier worden uitgesloten.

Artikel 38

Dit artikel behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK V

Het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking

De artikelen 39 tot en met 43 hebben betrekking op het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking.

Artikel 39

Artikel 39 bepaalt dat de Vlaamse regering de vereniging zonder winstoogmerk Culturele Biografie Vlaanderen als steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de docu-

mentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking erkent en subsidieert.

Het begrip ‘culturele biografie’ werd geïntroduceerd door de Nederlandse professor Gerard Rooijakkers. Het gaat om “de biografie van een landschap of regio, een levensverhaal – of beter gezegd een veelheid van narratio’s – over wat er bezien vanuit een langetermijnperspectief is gebeurd en tot op de dag van vandaag gaande is. Als het vooral gaat om sporen die mensen in hun leefomgeving hebben getrokken, kunnen we spreken van een culturele biografie. Evenals het concept ‘landschap’ is ‘culturele biografie’ natuurlijk ook een mentale constructie (*mindscape*). Het is echter een categorie waarin allerlei samenhangen en ecologische contexten die in het proces van musealisering zijn onthecht, juist zichtbaar worden gemaakt en op de voorgrond gesteld.”¹

Artikel 40

In § 1 en § 2 van dit artikel worden de doelstelling en de kerntaken van het steunpunt belicht. Deze taken worden ondergebracht in drie categorieën : praktijkondersteuning, praktijkontwikkeling en beeldvorming/communicatie.

Het Vlaams museumconsulentschap wordt geïntegreerd in het steunpunt.

Praktijkondersteuning : het steunpunt verzorgt een actieve dienstverlening naar alle actoren in het veld en biedt individuele advisering en begeleiding aan op het vlak van informatie en documentatie, en deskundigheidsbevordering met betrekking tot publieksopbouw en -participatie, behoud en beheer, ICT, management, internationale samenwerking enz.

Praktijkontwikkeling : het steunpunt doet aan onderzoek en ontwikkeling met het oog op de opvolging van innovaties in binnen- en buitenland. Het steunpunt heeft hierin een hoofdzakelijk coördinerende en initiërende taak.

Beeldvorming/communicatie : het steunpunt organiseert en coördineert initiatieven die enerzijds de kennis over en de omgang met het cultureel erfgoed bevorderen en stimuleren in binnen- en bui-

tenland, en die anderzijds bijdragen tot een hogere cultuurparticipatie. ‘Hogere participatie’ houdt behalve een kwantitatieve ook een kwalitatieve dimensie in (verbreding én verdieping van de participatie).

Doelgroep is zowel de sector als het brede publiek.

Het steunpunt is een dienstverlenende en ondersteunende instelling ten dienste van het cultureel-erfgoedveld, complementair aan de diensten van de administratie en de expertise in de individuele cultureel-erfgoedinstellingen en -organisaties. Het werkt samen met het andere erfgoedsteunpunt, het Vlaams Centrum voor Volkscultuur. Het vervult een communicatieve, intermediaire rol en neemt een middenpositie in tussen overheid en veld.

Wat kwaliteitsbeoordeling betreft, neemt het steunpunt een grote afstandelijkheid in acht.

In § 3 wordt bepaald dat het steunpunt zijn kerntaken realiseert in samenspraak met andere steunpunten en binnen een netwerk van andere erfgoedactoren in binnen- en buitenland. Het is de bedoeling om schaalvoordelen te realiseren en sectoroverschrijdende activiteiten te bevorderen.

Het Vlaams Centrum voor Volkscultuur wordt hier expliciet genoemd, aangezien dit het andere steunpunt is binnen het beleidsveld Cultureel Erfgoed. Dit steunpunt werd opgericht in het decreet van 27 oktober 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur.

Het opzet blijft het huis Den Rhyn te Antwerpen uit te bouwen tot een dienstencentrum van de Vlaamse steunpunten binnen het beleidsveld Cultureel Erfgoed.

In § 4 wordt bepaald dat de kerntaken niet limitatief zijn : naast de algemene taken kunnen aan het steunpunt aanvullende opdrachten worden gegeven of kan het zelf initiatieven ontwikkelen.

Artikel 41

De Vlaamse regering sluit een overeenkomst met Culturele Biografie Vlaanderen voor een periode van vijf jaar die is afgestemd op de Vlaamse regeerperiode. Deze periode loopt van 1 januari van het tweede volledige kalenderjaar van een Vlaamse regeerperiode tot en met 31 december van het

1 G. Rooijakkers, 'Het leven van alle dag benoemen. Cultureel erfgoed tussen ondernemerschap en nieuwe technologie', Boekmancahier, 11, 1999, 41, p. 275-289.

eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode. Op deze wijze kan deze overeenkomst worden afgestemd op de beleidsnota van de minister van Cultuur.

De overeenkomst is een beleidsinstrument waarmee op afstand geplaatste instellingen of organisaties worden aangestuurd. In de overeenkomst worden diverse elementen opgenomen, gekoppeld aan de meerjarenplanning. Zowel de financiering door de Vlaamse regering als de prestaties die daartegenover moeten staan, zullen in de overeenkomst aan bod komen.

Artikel 42

Dit artikel bepaalt dat het steunpunt een beleidsplan opmaakt. Aangezien de legislatuur van de Vlaamse regering over vijf jaar loopt, wordt ook het beleidsplan opgesteld voor een periode van vijf jaar, met een tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het plan.

§ 2 behoeft geen verdere commentaar.

Artikel 43

Om zijn taak uit te kunnen voeren voorziet de Vlaamse regering in een werkingssubsidie die ten minste 800.000 euro per jaar bedraagt.

In dit bedrag zijn de loonkosten voor de museumconsulenten die overgaan van de Vlaamse Gemeenschap naar het steunpunt, inbegrepen.

Deze werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft. Tegelijk wordt voorzien in een tussentijdse actualisering op basis van het geactualiseerde beleidsplan. Deze tussentijdse actualisering biedt de mogelijkheid om de uitvoering van het beleidsplan te toetsen en bij te sturen. Als de begroting van de Vlaamse Gemeenschap het mogelijk maakt, kan ook het toegekende subsidiebedrag verhoogd worden.

§ 2 behoeft geen verdere commentaar.

TITEL IV

Organisatie van de advisering van het cultureel-erfgoedveld

De artikelen 44 tot en met 47 hebben betrekking op de kwaliteitsbeoordeling met betrekking tot erkenning en subsidiëring. Het is de bedoeling om per beleidsveld één adviescommissie en meerdere beoordelingscommissies op te richten. Dit principe wordt eveneens opgenomen in de andere sectorale decreten. De strategische advisering wordt opgenomen in het oprichtingsdecreet van de strategische adviesraden in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid.

Artikel 44

§ 1 bepaalt dat voor het beleidsveld Cultureel Erfgoed een adviescommissie opgericht wordt voor de kwaliteitsbeoordeling.

§ 2 bepaalt de kerntaken van de adviescommissie Cultureel Erfgoed.

De opdrachten van de adviescommissie zijn divers. Zij formuleert een globale visie op de kwaliteitsbeoordeling wat methodiek, visie en werkwijze betreft. De doelstelling is te komen tot consistente advisering, een globaal kader waarin de onderscheiden dossiers kunnen worden geplaatst en beoordeeld, waardoor er meer transparantie en helderheid mogelijk wordt. Op basis van deze visie kan de adviescommissie de werking van de beoordelingscommissies eventueel bijsturen.

In de tweede kerntaak van § 3 wordt het verband gelegd tussen kwaliteitsbeoordeling en de bijdrage tot de beleidsvoorbereiding en -evaluatie. De adviescommissie en de beoordelingscommissies werken bijna dagelijks met het culturele veld en komen in contact met de praktijk, de werkvormen en de gevolgen van het beleid voor de ontwikkelingen in dat veld. Zij oordelen inhoudelijk maar met een brede kijk op hun beleidsveld en de diverse sectoren. Het spreekt voor zich dat de commissies door hun werk heel wat beleidsgerichte inzichten verwerven. De adviescommissie zal in elk geval een belangrijke scharnierfunctie vervullen tussen

de kwaliteitsbeoordeling en de strategische advisering.

Tot slot adviseert de adviescommissie zelf subsidiedossiers. Het betreft hier transversale dossiers met een sectoroverschrijdend karakter (bijvoorbeeld de erfgoedconvenants en de projectsubsidies cultureel erfgoed), voorzover die niet worden behandeld door een beoordelingscommissie.

Artikel 45

In dit artikel wordt bepaald dat er beoordelingscommissies worden opgericht voor de formulering van een kwalitatief, inhoudelijk advies over erkennings- en subsidiedossiers.

Artikel 46

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 47

In § 1 wordt bepaald dat de Vlaamse regering in een bedrag voorziet waarmee de werkzaamheden van de adviescommissie en de beoordelingscommissies kunnen worden vergoed, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten.

De beoordeling van erkennings- en subsidiedossiers is immers een zeer intensieve bezigheid die een groot engagement en een grote kennis vergen.

De andere twee paragrafen van dit artikel behoeven geen verdere commentaar.

TITEL V

Indexering van de subsidiebedragen

Artikel 48

Dit artikel bepaalt dat de in het decreet vermelde subsidiebedragen in artikel 11, § 1, artikel 12, § 5, artikel 13, § 5, artikel 22, § 1, artikel 25, § 1 en arti-

kel 43, § 1 worden gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen.

Op deze wijze wordt een uitholling van de bedragen vermeden.

TITEL VI

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingsbepalingen

Artikel 49

Artikel 49 wijzigt de bepalingen inzake de kwaliteitsbeoordeling in het Archiefdecreet omdat deze kwaliteitsbeoordeling ingeschreven wordt in titel IV van dit decreet.

Artikel 50

De wijzigingsbepaling van artikel 50 schrapt de woorden 'de musea' in artikel 10, § 1 en § 3 van het decreet van 19 december 1997 houdende de oprichting van een Raad voor Cultuur, een Raad voor de Kunsten, een Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding en van een adviserende beroepscommissie inzake culturele aangelegenheden, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 1999 en het decreet van 18 mei 1999. Bijgevolg wordt de beoordelingscommissie Musea uit bovenvermeld decreet opgeheven en vervangen door een beoordelingscommissie, zoals bepaald in titel IV.

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 51

Door artikel 51 wordt het decreet van 20 december 1996 tot erkenning en subsidiëring van musea, gewijzigd bij het decreet van 19 december 1997, opgeheven op 1 januari 2005, met uitzondering van artikel 6, tweede lid, 2° en 3° (de bepalingen inzake subsidiëring van erkende musea voor de perso-

neels- en werkingskosten), dat op 1 januari 2006 wordt opgeheven.

Artikel 52

Artikel 52 heft een bepaling inzake de kwaliteitsbeoordeling in het Archiefdecreet op, omdat deze kwaliteitsbeoordeling ingeschreven wordt in titel IV van dit decreet.

Artikel 53

Aangezien de vereniging zonder winstgevend doel Culturele Biografie Vlaanderen wordt erkend en gesubsidieerd als steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking, worden de artikelen met betrekking tot het steunpunt (artikelen 16 en 17) in het decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking opgeheven.

Tevens wordt artikel 14 opgeheven (bepaling inzake kwaliteitsbeoordeling).

HOOFDSTUK III

Overgangsbepalingen

Artikel 54

Artikel 54 bepaalt de overgangsbepalingen met betrekking tot de musea.

§ 1 bepaalt dat de musea die vóór 1 januari 2005 erkend en ingedeeld zijn op basis van het Museumdecreet van 1996, hun erkenning en indeling behouden, zodat de continuïteit van hun werking niet in het gedrang komt. Deze overgangsbepaling is gerechtvaardigd omdat de criteria voor erkenning en indeling inhoudelijk dezelfde blijven.

§ 2 bepaalt dat een museum waaraan in 2004 een startsubsidie werd toegekend op basis van het Museumdecreet van 1996, nog maximaal twee jaar een startsubsidie kan aanvragen, zodat de continuïteit van de museumwerking niet in het gedrang komt.

Artikel 55

Artikel 55 bepaalt de overgangsbepalingen met betrekking tot de erfgoedconvenants.

§ 1 bepaalt dat met Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven, Mechelen en Tongeren en met de in 2004 bijkomende gemeenten, vanaf 1 januari 2005 een erfgoedconvenant gesloten wordt dat loopt tot en met 31 december 2007.

Deze paragraaf wordt ingeschreven voor de steden die deel uitmaakten van de experimentele convenantprojecten in de periode 1 juli 2000 tot en met 31 december 2004. In deze steden zijn reeds erfgoedcellen actief.

§ 2 bepaalt de periode van het beleidsplan voor deze steden.

§ 3 bepaalt dat Antwerpen, Brugge en Gent, voor de periode tot en met het eerste jaar van de nieuwe gemeentelijke legislatuur, een minimum subsidiebedrag van respectievelijk 500.000 euro, 400.000 euro en 300.000 euro per jaar behouden.

In § 4 wordt bepaald dat met de Vlaamse Gemeenschapscommissie een eerste decretale erfgoedconvenant wordt gesloten voor een periode van zes jaar, die loopt van 1 januari 2005 tot en met 31 december 2010, het eerste volledige kalenderjaar van een volgende nieuwe Vlaamse regeerperiode. Indien men de decretale koppeling aan de Vlaamse regeerperiode volgt, zou dit voor de eerste periode slechts een convenant voor één jaar zijn. Dit zou betekenen dat twee jaar na elkaar een volledige procedure moet worden doorlopen. Vanuit praktische overweging werd gekozen voor een langere convenantperiode die toelaat een kwalitatief inhoudelijk erfgoedbeleid voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad uit te bouwen.

Artikel 56

De periode van de eerste overeenkomst met het steunpunt Culturele Biografie Vlaanderen is beperkt tot twee jaar. Nadien volgt de koppeling met de Vlaamse regeerperiode met een overeenkomst voor een periode van vijf jaar.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 57

Dit artikel bepaalt dat dit decreet met de verkorte benaming ‘Erfgoeddecreet’ aangehaald kan worden.

Artikel 58

De inwerkingtreding van dit decreet is vastgelegd op 1 januari 2004, met uitzondering van :

- de bepalingen inzake erkenning van musea, projectsubsidies aan erkende musea, de subsidiëring van de erfgoedconvenants, subsidiëring van cultureel-erfgoedpublicaties en subsidies projecten cultureel erfgoed, die in werking treden met ingang van 1 januari 2005 ;
- de bepalingen inzake werkingssubsidies aan erkende musea en aan museale samenwerkingsverbanden, die in werking treden met ingang van 1 januari 2006.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd
en Ambtenarenzaken,*

Paul VAN GREMBERGEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° cultureel erfgoed : materiële en immateriële betekenisdragers uit het verleden, die gemeenschappelijke betekenissen verkrijgen binnen een cultureel referentiekader ;
- 2° zorg voor het cultureel erfgoed : het voor de gemeenschap bewaren en onderzoeken van het cultureel erfgoed ;
- 3° culturele ontsluiting : het voor een breed publiek zichtbaar maken, het toegankelijk maken van de betekenissen van het cultureel erfgoed voor de gemeenschap en het voortdurend actualiseren van deze betekenissen ;
- 4° gemeentelijk cultuurbeleidsplan : beleidsplan zoals bepaald in het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid ;
- 5° project : een activiteit die zowel qua opzet of doelstelling als in de tijd kan worden afgebakend.

TITEL II

Doelstellingen

Artikel 3

§ 1. Dit decreet heeft tot doel een cultureel-erfgoedbeleid uit te bouwen, met name vanuit een geïntegreerde aanpak een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed te stimuleren. Dit impliceert het verbreden van het maatschappelijke draagvlak en het uitbouwen van een netwerk van expertise.

§ 2. Hiertoe voorziet het decreet in erkenning en subsidiëring van musea, in de toekenning van subsidies voor de uitvoering van erfgoedconvenants, in subsidiëring van cultureel-erfgoedpublicaties en in subsidiëring van cultureel-erfgoedprojecten.

Dit decreet regelt eveneens de opdracht en de subsidiëring van het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking.

TITEL III

Organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid

HOOFDSTUK I

Musea

AFDELING I

Erkenning

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie zoals bedoeld in titel IV, een erkenning als museum verlenen.

§ 2. Om erkend te worden en te blijven, moet een museum :

- 1° een permanente instelling zijn ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving beheert, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen. Instellingen als sciencecenters, planetaria, dieren- en plantentuinen, natuurmonumenten en -bezoekerscentra komen niet in aanmerking ;
- 2° beschikken over museumwaardig cultureel erfgoed ;
- 3° een aan de inhoud van het cultureel erfgoed aangepast museaal concept hanteren en culturele en wetenschappelijke doelstellingen nastreven. Het museale concept en de doelstellingen worden in een schriftelijk beleidsplan geformuleerd waaruit een kwaliteitsontwikkeling blijkt ;

- 4° de behouds- en beheersfunctie, de wetenschappelijke en de publieksgerichte functies, hierna de basisfuncties te noemen, vervullen en aan het cultureel erfgoed aangepaste, kwaliteitsvolle en dynamische werkvormen en -methoden hanteren ;
- 5° opgericht of overgenomen zijn en beheerd worden door een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel, hierna het bevoegde gezag te noemen ;
- 6° voldoende garanties geven op het vlak van toegankelijkheid, infrastructuur en financiële en personele middelen zodat de basisfuncties, binnen het kader van het museale concept en de nagestreefde culturele en wetenschappelijke doelstellingen, vervuld kunnen worden ;
- 7° voldoende garanties geven op het vlak van infrastructuur en management zodat de museale bestemming van het cultureel erfgoed in de toekomst blijft bestaan ;
- 8° de algemeen aanvaarde deontologische regels voor het museumberoep in acht nemen.

§ 3. Een structurele samenwerking van twee of meer musea voor het geheel van de museumwerking en vanuit één museaal concept met een aantoonbare meerwaarde wordt voor de erkenning als één museum beschouwd.

Het samenwerkingsverband is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel.

Artikel 5

§ 1. Een aanvraag tot erkenning van een museum wordt ingediend door het bevoegde gezag van het museum.

§ 2. Een aanvraag tot erkenning van een museum bevat een beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 3°, dat wordt opgesteld voor een periode van maximaal zes jaar, die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke of provinciale legislatuur.

§ 3. De Vlaamse regering beslist, na advies van de bevoegde commissie, over een erkenning als museum.

§ 4. Een erkenning als museum is van onbepaalde duur.

§ 5. De Vlaamse regering kan de erkenning als museum, na advies van de bevoegde commissie, schorsen of intrekken als niet meer voldaan is aan de criteria tot erkenning.

Artikel 6

Alleen een instelling die erkend is op grond van artikel 4 mag de naam 'museum erkend door de Vlaamse Gemeenschap' dragen en het herkenningsteken hanteren.

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de nadere specificaties inzake de criteria tot erkenning als museum.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de aanvraag, de procedure, het toezicht, de evaluatie en de procedure tot schorsing of intrekking van een erkenning als museum.

AFDELING II

Musea, beheerd of medebeheerd door de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 8

§ 1. De musea, beheerd of medebeheerd door de Vlaamse Gemeenschap, namelijk het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen, het Kasteel van Gaasbeek en het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, moeten voldoen aan de criteria voor erkenning als museum, zoals bedoeld in artikel 4, § 2.

§ 2. Deze musea stellen een beleidsplan op, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 3°, voor een periode van vijf jaar.

§ 3. De Vlaamse regering beslist, na advies van de bevoegde commissie, over de goedkeuring van het beleidsplan.

De musea, bedoeld in § 1, met een goedgekeurd beleidsplan, worden door de Vlaamse Gemeenschap erkend als museum.

§ 4. De musea, bedoeld in § 1, komen in het kader van dit decreet, enkel in aanmerking voor subsidiëring zoals bedoeld in artikel 12 en 13.

AFDELING III

Subsidiëring

Artikel 9

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een subsidie-enveloppe toekennen aan een erkend museum, zoals bedoeld in artikel 4, voor de optimalisering van de museumwerking.

§ 2. Daartoe deelt de Vlaamse regering, na advies van de bevoegde commissie, de erkende musea in drie niveaus in : een landelijk niveau, een regionaal niveau en een basisniveau.

§ 3. Om een erkend museum in te delen, worden de inhoud en de werking ervan getoetst aan de volgende criteria :

- 1° het belang van het cultureel erfgoed ;
- 2° de maatschappelijke en culturele verantwoordelijkheid die door het museum wordt opgenomen ;
- 3° de kwaliteit van de uitvoering van de basisfuncties ;
- 4° de kwaliteit van de bedrijfsvoering ;
- 5° de geografische uitstraling.

Artikel 10

§ 1. Om in aanmerking te komen voor de subsidiëring, bedoeld in artikel 9, § 1, moet het erkende museum een beleidsplan indienen voor een periode van maximaal zes jaar.

Dit beleidsplan, het gemeentelijke of provinciale cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, het beleidsplan over de uitvoering van het erfgoedconvenant, moeten op elkaar afgestemd zijn.

Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 2. Bij de eerste aanvraag voor een subsidie-enveloppe is het beleidsplan, bedoeld in § 1, het beleidsplan zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 3°.

Artikel 11

§ 1. De subsidie-enveloppe bevat :

- 1° voor erkende musea, ingedeeld bij het landelijke niveau, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 en § 3, de financiële middelen voor de ondersteuning van de jaarlijkse personeels- en werkingskosten van de basisfuncties en bedraagt een gelijk forfaitair bedrag van ten minste 250.000 euro per jaar ;
- 2° voor erkende musea, ingedeeld bij het regionale niveau, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 en § 3, de financiële middelen voor de ondersteuning van de jaarlijkse personeels- en werkingskosten voor de uitbouw van expertise ten behoeve van het cultureel erfgoed in de regio en bedraagt een gelijk forfaitair bedrag van ten minste 50.000 euro per jaar ;
- 3° voor erkende musea, ingedeeld bij het basisniveau, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 en § 3, de financiële middelen voor de ondersteuning van de jaarlijkse personeels- en werkingskosten van de basisfuncties en bedraagt een gelijk forfaitair bedrag van ten minste 12.500 euro per jaar.

§ 2. Een subsidie-enveloppe wordt toegekend voor een periode van maximaal zes jaar, die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke of provinciale legislatuur, met een tussentijdse actualisering op basis van een geactualiseerd beleidsplan.

Artikel 12

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een jaarlijkse subsidie-enveloppe toekennen aan een structureel samenwerkingsverband van minstens drie erkende musea, dat een gespecialiseerde landelijk relevante expertise heeft ontwikkeld voor een deelgebied van de museumwerking en een pilootfunctie vervult voor het cultureel-erfgoedveld.

Het samenwerkingsverband realiseert een aantoonbare meerwaarde voor zijn leden.

§ 2. Het samenwerkingsverband, bedoeld in § 1, is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel.

§ 3. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, zoals bedoeld in § 1, moet het samenwerkingsverband een beleidsplan indienen waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het samenwerkingsverband worden geformuleerd.

Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 4. De aanvraag wordt getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de gespecialiseerde landelijk relevante expertise voor een deelgebied van de museumwerking ;

- 2° de pilootfunctie voor het cultureel-erfgoedveld ;
- 3° de visie en de doelstellingen van het samenwerkingsverband ;
- 4° de samenwerking met andere cultureel-erfgoedactoren ;
- 5° de geografische spreiding.

§ 5. De subsidie-enveloppe bedraagt ten minste 50.000 euro per jaar en bevat de financiële middelen voor de ondersteuning van de personeels- en werkingskosten van het samenwerkingsverband, bedoeld in § 1.

Een subsidie-enveloppe wordt toegekend voor een periode van maximaal vijf jaar, die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode, met een tussentijdse actualisering op basis van een geactualiseerd beleidsplan.

§ 6. De Vlaamse regering kan elk jaar beslissen om drie nieuwe samenwerkingsverbanden te subsidiëren.

Artikel 13

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een jaarlijkse subsidie-enveloppe toekennen aan een thematisch structureel samenwerkingsverband van minstens drie erkende musea, dat over een gespecialiseerde relevante expertise beschikt, die bijdraagt tot de internationale positionering en profilering van de betrokken musea.

Het samenwerkingsverband realiseert een aantoonbare meerwaarde voor zijn leden.

§ 2. Het samenwerkingsverband, bedoeld in § 1, is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel.

Een erkend museum kan slechts deel uitmaken van één thematisch samenwerkingsverband, zoals bedoeld in § 1.

§ 3. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, zoals bedoeld in § 1, moet het thematische samenwerkingsverband een beleidsplan indienen waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het samenwerkingsverband worden geformuleerd, in het bijzonder met het oog op de internationale positionering en profilering.

Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 4. De aanvraag wordt getoetst aan de volgende criteria :

- 1° het internationale belang van het patrimonium van het samenwerkingsverband ;
- 2° de gespecialiseerde relevante expertise voor het geheel of voor deelgebieden van de werking van het samenwerkingsverband ;
- 3° de visie en de doelstellingen van het samenwerkingsverband ;
- 4° de samenwerking met andere cultureel-erfgoedactoren ;
- 5° de verantwoordelijkheid voor het cultureel-erfgoedveld ;
- 6° de internationale positionering en profilering.

§ 5. De subsidie-enveloppe bedraagt ten minste 125.000 euro per jaar en bevat de financiële middelen voor de ondersteuning van de personeels- en werkingskosten van het thematische samenwerkingsverband, bedoeld in § 1.

Een subsidie-enveloppe wordt toegekend voor een periode van maximaal vijf jaar, die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode, met een tussentijdse actualisering op basis van een geactualiseerd beleidsplan.

§ 6. De Vlaamse regering kan elk jaar beslissen om één nieuw thematisch samenwerkingsverband te subsidiëren.

Artikel 14

§ 1. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om mee te werken aan de oprichting van een structureel samenwerkingsverband in het kader van dit hoofdstuk, waarin de Vlaamse Gemeenschap voor het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen of het Kasteel van Gaasbeek participeert.

§ 2. Met het oog op het oprichten van een structureel samenwerkingsverband in het kader van dit hoofdstuk, kunnen een of meer publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen zich verenigen.

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een projectsubsidie toekennen aan een erkend museum voor initiatieven ter versterking van de basisfuncties van de museumwerking.

§ 2. De Vlaamse regering kan beleidsprioriteiten stellen en op basis daarvan voorrang geven aan de maximale ondersteuning van een van de aspecten van de basisfuncties.

§ 3. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 1.500.000 euro.

Artikel 16

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

HOOFDSTUK II

Erfgoedconvenants

AFDELING I

Erfgoedconvenants met gemeenten of samenwerkingsverbanden van omliggende gemeenten

Artikel 17

§ 1. Een erfgoedconvenant is een overeenkomst met resultaatsverbintenis tussen de Vlaamse Gemeenschap en het lokale bestuursniveau, met het oog op de uitbouw van een duurzaam en integraal beleid met betrekking tot het cultureel erfgoed op lokaal bestuursniveau.

§ 2. De Vlaamse regering kan een erfgoedconvenant sluiten met :

- 1° een gemeente met meer dan 35.000 inwoners ;
- 2° een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, waarvan het totale inwonersaantal minstens 35.000 bedraagt.

§ 3. Een gemeente kan slechts deel uitmaken van één samenwerkingsverband, zoals bedoeld in § 2.

Een samenwerkingsverband geldt voor een periode van minstens zes jaar.

Artikel 18

§ 1. Een gemeente of een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten, zoals bedoeld in artikel 17, § 2, kan een aanvraag indienen om een eerste erfgoedconvenant met de Vlaamse regering te sluiten.

§ 2. De aanvraag omvat een 'intentienota erfgoedconvenant' met :

- 1° een omgevingsanalyse die aansluit bij het gemeentelijke cultuurbeleidsplan van de betrokken gemeente(n) waarin de erfgoedactoren en het aanwezige cultureel erfgoed beschreven worden ;
- 2° de visie op en de doelstellingen van het cultureel-erfgoedbeleid in de betrokken gemeente(n) en, in voorkomend geval, de meerwaarde voor het samenwerkingsverband ;
- 3° de situering en planning van de werking van een erfgoedcel, die binnen het kader van het erfgoedconvenant de reeds aanwezige expertise coördineert en via culturele ontsluiting een ruim maatschappelijk draagvlak voor het cultureel erfgoed realiseert ;
- 4° de effecten die men wil bereiken en de middelen die hiervoor worden ingezet.

§ 3. De aanvraag wordt getoetst op basis van de volgende criteria :

- 1° het belang van het aanwezige cultureel erfgoed en de erfgoedactoren in de betrokken gemeente(n) ;
- 2° de visie op en de doelstellingen van een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid ;
- 3° de regionale spreiding voor Vlaanderen van de erfgoedconvenants ;
- 4° de inbreng van middelen door de gemeente of het samenwerkingsverband van omliggende gemeenten.

§ 4. De Vlaamse regering beslist elk jaar, na advies van de bevoegde commissie en de provincies, met welke gemeente of samenwerkingsverband van omliggende gemeenten een erfgoedconvenant wordt gesloten.

De Vlaamse regering kan elk jaar beslissen om drie nieuwe erfgoedconvenants te sluiten.

Artikel 19

§ 1. Een eerste erfgoedconvenant wordt gesloten, na onderhandeling, voor een periode van maximaal zes jaar, die loopt van 1 januari van het jaar volgend op de beslissing tot en met 31 december van het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur.

§ 2. Bij de aanvang van elke nieuwe periode van zes jaar blijft het aantal erfgoedconvenants van het voorgaande jaar behouden, eventueel vermeerderd met drie erfgoedconvenants, overeenkomstig artikel 18, § 4.

Artikel 20

§ 1. Tijdens het eerste jaar van het eerste erfgoedconvenant wordt een beleidsplan ingediend voor een periode van maximaal zes jaar, met een tussentijdse actualisering halverwege de looptijd van het beleidsplan als het een periode van minstens drie jaar betreft.

Dit beleidsplan, het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, de beleidsplannen van musea en archiefinstellingen, moeten op elkaar afgestemd zijn.

§ 2. De Vlaamse regering keurt het beleidsplan goed, na advies van de bevoegde commissie.

Artikel 21

§ 1. De Vlaamse regering kan een volgend erfgoedconvenant met een gemeente of een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, sluiten voor een periode van zes jaar, na onderhandeling, op basis van een nieuw beleidsplan, waarover advies gegeven wordt door de bevoegde commissie.

Dit beleidsplan, het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, de beleidsplannen van musea en archiefinstellingen, moeten op elkaar afgestemd zijn.

§ 2. Het beleidsplan wordt geactualiseerd in het vierde jaar van de gemeentelijke legislatuur.

Artikel 22

§ 1. De Vlaamse regering voorziet voor de uitvoering van het erfgoedconvenant in een subsidie-enveloppe die de financiële middelen voor de ondersteuning van de jaarlijkse personeels- en werkingskosten van de erfgoedcel bevat en ten minste 200.000 euro per jaar bedraagt.

§ 2. Een subsidie-enveloppe wordt toegekend voor een periode van maximaal zes jaar, met een tussentijdse actualisering op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 20, § 1, en artikel 21, § 2.

Artikel 23

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de aanvraag en de procedure voor het sluiten van een erfgoedconvenant, de evaluatie van het convenant en de sancties voor het niet-naleven van het convenant.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de opmaak van het beleidsplan en de procedure tot goedkeuring van het beleidsplan.

AFDELING II

Erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Artikel 24

§ 1. De Vlaamse regering kan met de Vlaamse Gemeenschapscommissie een erfgoedconvenant sluiten met het oog op de uitbouw van een duurzaam en integraal beleid met betrekking tot het cultureel erfgoed in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 2. Het erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt, na onderhandeling, op basis van een beleidsplan waarover advies gegeven wordt door de bevoegde commissie, gesloten voor een periode van maximaal vijf jaar, die loopt van 1 januari van het jaar volgend op de beslissing tot en met 31 december van het eerste jaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

Dit beleidsplan en, in voorkomend geval, de cultuurbeleidsplannen van de Brusselse gemeenten, moeten op elkaar afgestemd zijn.

§ 3. Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd van het beleidsplan.

Artikel 25

§ 1. De Vlaamse regering voorziet voor de uitvoering van het erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie in een subsidie-enveloppe die de financiële middelen voor de ondersteuning van de jaarlijkse personeels- en werkingskosten van de erfgoedcel en voor educatieve, promotionele en ondersteunende initiatieven van het erfgoedveld in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevat en ten minste 245.000 euro per jaar bedraagt.

§ 2. Een subsidie-enveloppe wordt toegekend aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor een periode van maximaal vijf jaar, met een tussentijdse actualisering op basis van een geactualiseerd beleidsplan.

Artikel 26

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de aanvraag en de procedure voor het sluiten van het erfgoedconvenant, de evaluatie van het convenant en de sancties voor het niet-naleven van het convenant.

HOOFDSTUK III

Cultureel-erfgoedpublicaties

Artikel 27

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een subsidie toekennen aan een rechtspersoon voor de ondersteuning van een publieksgerichte cultureel-erfgoedpublicatie, ongeacht de drager.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 100.000 euro.

Artikel 28

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt de cultureel-erfgoedpublicatie getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de inhoudelijke relevantie voor het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen ;
- 2° het bovenregionale belang en bereik ;
- 3° een degelijke kwaliteit, zowel naar inhoud en taal als naar vormgeving ;
- 4° de publieksgerichtheid ;
- 5° de distributie en communicatie.

§ 2. De volgende publicaties komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 28 :

- 1° tentoonstellingscatalogi, zuiver wetenschappelijke publicaties en inventarissen ;
- 2° publicaties die gesubsidieerd worden in het kader van andere decreten.

Artikel 29

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

HOOFDSTUK IV

Projecten cultureel erfgoed

AFDELING I

Cultuurhistorische tentoonstellingen

Artikel 30

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een projectsubsidie toekennen aan een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel voor de productie van een cultuurhistorische tentoonstelling met het oog op de culturele ontsluiting van de resultaten van wetenschappelijk cultuurhistorisch onderzoek.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 400.000 euro.

Artikel 31

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt het project getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de relevantie van het thema voor de cultuurgeschiedenis ;
- 2° het publieksgericht concept van de tentoonstelling ;

- 3° het bovenregionale belang ;
- 4° de samenwerking met andere culturele actoren in binnen- en buitenland ;
- 5° de voorbeeldwerking op het vlak van culturele ontsluiting ;
- 6° de geografische uitstraling.

§ 2. Projecten die gesubsidieerd worden in het kader van andere decreten, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 30.

Artikel 32

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

AFDELING II

Ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed

Artikel 33

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een subsidie toekennen aan een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel voor een ontwikkelingsgericht project met het oog op de zorg voor en de culturele ontsluiting van het cultureel erfgoed.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 1.600.000 euro.

Artikel 34

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt het project getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de voorbeeldwerking ;
- 2° de samenwerking met andere culturele actoren ;
- 3° een duidelijk omschreven doelgroep ;
- 4° het bovenlokale belang.

§ 2. De Vlaamse regering kan beleidsprioriteiten stellen.

§ 3. De volgende projecten komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 33, § 1 :

- 1° projecten die gesubsidieerd worden in het kader van andere decreten ;
- 2° projecten die gesubsidieerd worden op grond van de bepalingen in titel III, hoofdstuk I, II en V, van dit decreet.

Artikel 35

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

AFDELING III

Internationale projecten

Artikel 36

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een subsidie toekennen aan een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel voor een internationaal project met betrekking tot het cultureel erfgoed.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 200.000 euro.

Artikel 37

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt het project getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de bevordering van de internationale samenwerking, uitwisseling en expertise ;
- 2° het internationale belang van het project of van de partners binnen hun werkterrein ;
- 3° de inhoudelijke kwaliteit van het project ;
- 4° de samenwerking met andere culturele actoren in binnen- en buitenland ;
- 5° de geografische spreiding.

§ 2. In aanvulling op de criteria, genoemd in § 1, kan de Vlaamse regering prioritaire bestemmingen bepalen.

§ 3. Projecten die gesubsidieerd worden op grond van de bepalingen in andere hoofdstukken of afdelingen van dit decreet of in het kader van andere decreten, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 36, § 1.

Artikel 38

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

HOOFDSTUK V

Het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken,
de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking

Artikel 39

De Vlaamse regering erkent en subsidieert de vereniging zonder winstgevend doel Culturele Biografie Vlaanderen als steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking, hierna het steunpunt te noemen.

Artikel 40

§ 1. Het steunpunt heeft als doel de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking te ondersteunen en de ontwikkeling van het cultureel-erfgoedveld te coördineren en te stimuleren, met het oog op het zichtbaar maken van het cultureel erfgoed.

§ 2. Het steunpunt zal deze doelstelling realiseren door middel van zijn kerntaken :

- 1° praktijkondersteuning : coördineren, informeren, adviseren en begeleiden met het oog op deskundigheidsbevordering ;
- 2° praktijkontwikkeling : coördineren, initiëren en ontwikkelen van visie en methodieken in en ten gunste van het cultureel-erfgoedveld ;
- 3° beeldvorming en communicatie : organiseren en coördineren van initiatieven die de kennis over en de omgang met het cultureel erfgoed bevorderen.

§ 3. Het steunpunt realiseert zijn kerntaken in samenspraak met andere steunpunten, inzonderheid met het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw, en binnen een netwerk van andere erfgoedactoren.

§ 4. De Vlaamse regering kan aan het steunpunt aanvullende taken toewijzen.

Artikel 41

§ 1. De Vlaamse regering sluit met het steunpunt een overeenkomst voor vijf jaar, die betrekking heeft op de uitvoering van de in artikel 40, § 2, bedoelde kerntaken, de samenwerking met andere steunpunten en op de aanwending van de ter beschikking gestelde middelen.

§ 2. Eventuele aanvullende opdrachten, zoals bedoeld in artikel 40, § 4, zijn onderwerp van een afzonderlijke overeenkomst.

Artikel 42

§ 1. Het steunpunt concretiseert de overeenkomst in een beleidsplan, dat wordt opgemaakt voor een periode van vijf jaar met een tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het beleidsplan.

§ 2. De procedure voor het indienen van het beleidsplan, de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen en de wijze waarop de evaluatie zal worden georganiseerd, zullen worden opgenomen in de overeenkomst, bedoeld in artikel 41, § 1.

Artikel 43

§ 1. De Vlaamse regering voorziet voor de uitoefening van de in artikel 40, § 2, bedoelde kerntaken van het steunpunt in een subsidie-enveloppe die de financiële middelen voor de ondersteuning van de jaarlijkse personeels- en werkingskosten bevat en ten minste 800.000 euro per jaar bedraagt.

§ 2. De Vlaamse regering zal de procedure voor het aanvragen en het uitkeren van de subsidie bepalen in de overeenkomst, bedoeld in artikel 41, § 1.

TITEL IV

Organisatie van de advisering van het cultureel-erfgoedveld

Artikel 44

§ 1. De Vlaamse regering richt een adviescommissie op voor de kwaliteitsbeoordeling inzake het beleidsveld cultureel erfgoed.

§ 2. De kerntaken van de adviescommissie zijn :

- 1° waken over een kwaliteitsvolle organisatie van de interne werking van de beoordelingscommissies en daartoe de visie, de methodiek en de evaluatie van de kwaliteitsbeoordeling ontwikkelen ;
- 2° formuleren van beleidsgericht advies op basis van de kwaliteitsbeoordeling in de beoordelingscommissies van het beleidsveld ;
- 3° kwaliteitsbeoordeling van transversale dossiers voorzover die niet worden behandeld door een beoordelingscommissie.

Artikel 45

De Vlaamse regering richt beoordelingscommissies op voor het kwalitatieve, inhoudelijke advies over erkennings- en subsidieaanvragen, zoals bedoeld in titel III van dit decreet en zoals bedoeld in titel III, hoofdstuk II en hoofdstuk III van het decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking. Deze beoordelingscommissies worden samengesteld voor onderdelen van het beleidsveld cultureel erfgoed of voor transversale beleidsaspecten.

Artikel 46

Elk jaar leggen de beoordelingscommissies en de adviescommissie een verslag met de evaluatie van hun werking voor aan de Vlaamse regering.

Artikel 47

§ 1. De Vlaamse regering voorziet, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten, in een bedrag waarmee de werkzaamheden van de advies- en beoordelingscommissies kunnen worden vergoed.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de algemene procedure voor de beoordeling van dossiers, voorgelegd voor subsidiëring.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling, de aanstelling en het ontslag van de leden, alsook de vergoeding.

TITEL V

Indexering van de subsidiebedragen

Artikel 48

§ 1. De subsidiebedragen, vermeld in artikel 11, § 1, artikel 12, § 5, artikel 13, § 5, artikel 22, § 1, artikel 25, § 1, en artikel 43, § 1, worden gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen.

§ 2. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 15, § 2, van het decreet van 6 juli 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994, wordt het prijsindexcijfer, bepaald in § 1, voor de werkingmiddelen beperkt tot 75% van dit prijsindexcijfer.

TITEL VI

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingsbepalingen

Artikel 49

In artikel 10 van het decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking worden § 6 en § 7 vervangen door wat volgt :

"§ 6. De Vlaamse regering stelt de subsidie vast, op voorstel van de administratie en rekening houdend met de kwaliteitsbeoordeling van de beoordelingscommissie, bedoeld in artikel 45 van het Erfgoeddecreet.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de aanvraag en de procedure tot toekenning van de subsidies."

Artikel 50

In artikel 10 van het decreet van 19 december 1997 houdende oprichting van een Raad voor Cultuur, een Raad voor de Kunsten, een Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding en van een adviserende beroepscommissie inzake culturele aangelegenheden, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 1999 en het decreet van 18 mei 1999, worden in § 1 en § 3 de woorden "de musea" geschrapt.

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 51

Het decreet van 20 december 1996 tot erkenning en subsidiëring van musea, gewijzigd bij het decreet van 19 december 1997, wordt opgeheven op 1 januari 2005, met uitzondering van artikel 6, tweede lid, 2° en 3°, dat wordt opgeheven op 1 januari 2006.

Artikel 52

In artikel 10 van het decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking wordt § 5 opgeheven.

Artikel 53

Artikel 14, 16 en 17 van het archiefdecreet worden opgeheven.

HOOFDSTUK III

Overgangsbepalingen

Artikel 54

§ 1. In afwijking van titel III, hoofdstuk I, afdeling I, blijven de vóór 1 januari 2005 erkende musea erkend en ingedeeld.

§ 2. Een museum waaraan in 2004 een startsubsidie, zoals bedoeld in artikel 8 van het decreet van 20 december 1996 tot erkenning en subsidiëring van musea, werd toegekend, kan nog maximaal twee jaar een startsubsidie aanvragen.

Artikel 55

§ 1. In afwijking van artikel 19 worden de vóór 1 januari 2005 gesloten experimentele erfgoedconvenants met Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Mechelen en Tongeren, en de eventueel bijkomende steden in 2004 en na onderhandeling, vanaf 1 januari 2005 omgezet in een erfgoedconvenant dat loopt tot en met 2007.

§ 2. In afwijking van artikel 20 wordt door de in § 1 vermelde gemeenten een beleidsplan ingediend voor de periode 2005-2007.

§ 3. In afwijking van artikel 19 wordt de vóór 1 januari 2005 gesloten experimentele erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en na onderhandeling, vanaf 1 januari 2005 omgezet in een erfgoedconvenant dat loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

§ 4. In afwijking van artikel 22 en 25 subsidieert de Vlaamse regering de vóór 1 januari 2004 gesloten erfgoedconvenants via een subsidie-enveloppe vanaf 1 januari 2005.

§ 5. In afwijking van artikel 22, § 1, en artikel 25, § 1, en tot en met het eerste jaar van de nieuwe gemeentelijke legislatuur respectievelijk de nieuwe Vlaamse regeerperiode, behouden de vóór 1 januari 2005 gesloten erfgoedconvenants het in 2003 toegekende subsidiebedrag.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 56

Dit decreet wordt aangehaald als het Erfgoeddecreet.

Artikel 57

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2004, met uitzondering van :

- 1° artikel 4 tot en met 8, artikel 22, artikel 25 en artikel 27 tot en met 38, die in werking treden op 1 januari 2005 ;
- 2° artikel 9 tot en met 12 en artikel 15, die in werking treden op 1 januari 2006 ;
- 3° artikel 13, dat in werking treedt op 1 januari 2007.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.612/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 18 juni 2003 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken verzocht hem, binnen een termijn van het hoogste dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid", heeft op 8 juli 2003 het volgende advies gegeven :

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

35.612/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
	H. COUSY,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. Ceule, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° cultureel erfgoed : materiële en immateriële betekenisdragers uit het verleden, die gemeenschappelijke betekenissen verkrijgen binnen een cultureel referentiekader ;
- 2° zorg voor het cultureel erfgoed : het voor de gemeenschap bewaren en onderzoeken van het cultureel erfgoed ;

3° culturele ontsluiting : het voor een breed publiek zichtbaar maken, het toegankelijk maken van de betekenissen van het cultureel erfgoed voor de gemeenschap en het voortdurend actualiseren van deze betekenissen ;

4° gemeentelijk cultuurbeleidsplan : beleidsplan zoals bepaald in het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid ;

5° werkingssubsidie : een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont ;

6° projectsubsidie : een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van een activiteit die zowel qua opzet of doelstelling als in de tijd kan worden afgebakend.

TITEL II

Doelstellingen

Artikel 3

§ 1. Dit decreet heeft tot doel een cultureel-erfgoedbeleid uit te bouwen, met name vanuit een geïntegreerde aanpak een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed te stimuleren. Dit impliceert het verbreden van het maatschappelijke draagvlak en het uitbouwen van een netwerk van expertise.

§ 2. Hiertoe voorziet het decreet in erkenning en subsidiëring van musea, in de toekenning van subsidies voor de uitvoering van erfgoedconvenants, in subsidiëring van cultureel-erfgoedpublicaties en in subsidiëring van cultureel-erfgoedprojecten.

Dit decreet regelt eveneens de opdracht en de subsidiëring van het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking.

TITEL III

Organisatie en subsidiëring van een
cultureel-erfgoedbeleid

HOOFDSTUK I

Musea

AFDELING I

Erkenning

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie zoals bedoeld in titel IV, een erkenning als museum verlenen.

§ 2. Om erkend te worden en te blijven, moet een museum :

- 1° een permanente instelling zijn ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving beheert, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoeg. Instellingen als sciencecenters, planetaria, dieren- en plantentuinen, natuurmonumenten en -bezoekerscentra komen niet in aanmerking ;
- 2° beschikken over museumwaardig cultureel erfgoed ;
- 3° een aan de inhoud van het cultureel erfgoed aangepast museaal concept hanteren en culturele en wetenschappelijke doelstellingen nastreven. Het museale concept en de doelstellingen worden in een schriftelijk beleidsplan geformuleerd waaruit een kwaliteitsontwikkeling blijkt ;
- 4° de behouds- en beheersfunctie, de wetenschappelijke en de publieksgerichte functies, hierna de basisfuncties te noemen, vervullen en aan het cultureel erfgoed aangepaste, kwaliteitsvolle en dynamische werkvormen en -methoden hanteren ;
- 5° opgericht of overgenomen zijn en beheerd worden door een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel, hierna het bevoegde gezag te noemen ;

6° voldoende garanties geven op het vlak van toegankelijkheid, infrastructuur en financiële en personele middelen zodat de basisfuncties, binnen het kader van het museale concept en de nagestreefde culturele en wetenschappelijke doelstellingen, vervuld kunnen worden ;

7° voldoende garanties geven op het vlak van infrastructuur en management zodat de museale bestemming van het cultureel erfgoed in de toekomst blijft bestaan ;

8° de algemeen aanvaarde deontologische regels voor het museumberoep in acht nemen.

§ 3. Een structurele samenwerking van twee of meer musea voor het geheel van de museumwerking en vanuit één museaal concept met een aantoonbare meerwaarde wordt voor de erkenning als één museum beschouwd.

Het samenwerkingsverband is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel.

Artikel 5

§ 1. Een aanvraag tot erkenning van een museum wordt ingediend door het bevoegde gezag van het museum.

§ 2. Een aanvraag tot erkenning van een museum bevat een beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 3°, dat wordt opgesteld voor een periode van maximaal zes jaar, die loopt tot en met 31 december van het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke of provinciale legislatuur.

§ 3. De Vlaamse regering beslist over een erkenning als museum, na advies van de bevoegde commissie en van de betrokken provincie of gemeente, indien deze niet het bevoegde gezag zijn.

§ 4. Een erkenning als museum is van onbepaalde duur.

§ 5. De Vlaamse regering kan de erkenning als museum, na advies van de bevoegde commissie, schorsen of intrekken als niet meer voldaan is aan de criteria tot erkenning.

Artikel 6

Alleen een instelling die erkend is op grond van artikel 4 mag de naam ‘museum erkend door de Vlaamse Gemeenschap’ dragen en het herkenningsteken hanteren.

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de nadere specificaties inzake de criteria tot erkenning als museum.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de aanvraag, de procedure, het toezicht, de evaluatie en de procedure tot schorsing of intrekking van een erkenning als museum.

AFDELING II

Musea van de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 8

§ 1. De musea, beheerd door de Vlaamse Gemeenschap, met name het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen en het Kasteel van Gaasbeek, evenals de musea behorende tot de grote culturele instellingen, met name het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, moeten voldoen aan de criteria voor erkenning als museum, zoals bedoeld in artikel 4, § 2.

§ 2. Deze musea stellen een beleidsplan op, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 3°, voor een periode van vijf jaar, die loopt van 1 januari van het tweede volledige kalenderjaar van een Vlaamse regeerperiode tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een volgende nieuwe Vlaamse regeerperiode.

§ 3. De Vlaamse regering beslist, na advies van de bevoegde commissie, over de goedkeuring van het beleidsplan.

De musea, bedoeld in § 1, met een goedgekeurd beleidsplan, worden door de Vlaamse regering gelijkgesteld met erkende musea.

§ 4. De Vlaamse regering sluit met de musea bedoeld in § 1, een overeenkomst waarin de nadere financieringsvoorwaarden en de modaliteiten van werking en toezicht worden bepaald.

§ 5. De musea, bedoeld in § 1, komen in het kader van dit decreet, enkel in aanmerking voor subsidiëring zoals bedoeld in artikel 12 en 13.

AFDELING III

Subsidiëring

Artikel 9

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een jaarlijkse werkingssubsidie toekennen aan een erkend museum, zoals bedoeld in artikel 4, voor de optimalisering van de museumwerking.

§ 2. Daartoe deelt de Vlaamse regering, na advies van de bevoegde commissie, de erkende musea in drie niveaus in : een landelijk niveau, een regionaal niveau en een basisniveau.

§ 3. Om een erkend museum in te delen, worden de inhoud en de werking ervan getoetst aan de volgende criteria :

- 1° het belang van het cultureel erfgoed ;
- 2° de maatschappelijke en culturele verantwoordelijkheid die door het museum wordt opgenomen ;
- 3° de kwaliteit van de uitvoering van de basisfuncties ;
- 4° de kwaliteit van de bedrijfsvoering ;
- 5° de geografische uitstraling.

Artikel 10

§ 1. Om in aanmerking te komen voor de subsidiëring, bedoeld in artikel 9, § 1, moet het erkende museum een beleidsplan indienen waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het museum worden geformuleerd.

Dit beleidsplan, het gemeentelijke of provinciale cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, het beleidsplan over de uitvoering van het erfgoedconvenant, moeten op elkaar afgestemd zijn.

Dit beleidsplan slaat op een periode van maximaal zes jaar die uiterlijk loopt tot en met 31 december van het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke of provinciale legislatuur.

§ 2. Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 3. Bij de eerste aanvraag voor een werkingssubsidie is het beleidsplan, bedoeld in § 1, het beleidsplan zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 3°.

Artikel 11

§ 1. De werkingssubsidie bevat :

- 1° voor erkende musea, ingedeeld bij het landelijke niveau, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 en § 3, de financiële middelen voor de ondersteuning van de basisfuncties en bedraagt een gelijk forfaitair bedrag van 250.000 euro per jaar ;
- 2° voor erkende musea, ingedeeld bij het regionale niveau, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 en § 3, de financiële middelen voor de ondersteuning van de uitbouw van expertise ten behoeve van het cultureel erfgoed in de regio en bedraagt een gelijk forfaitair bedrag van 50.000 euro per jaar ;
- 3° voor erkende musea, ingedeeld bij het basisniveau, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 en § 3, de financiële middelen voor de ondersteuning van de basisfuncties en bedraagt een gelijk forfaitair bedrag van 12.500 euro per jaar.

§ 2. De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft en kan tussentijds aangepast worden op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 10, § 2.

Artikel 12

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een jaarlijkse werkingssubsidie toekennen aan een functioneel samenwerkingsverband van minstens drie erkende musea, dat een gespecialiseerde landelijk relevante expertise heeft ontwikkeld voor een deelgebied van de museumwerking en een pilootfunctie vervult voor het cultureel-erfgoedveld.

Het samenwerkingsverband realiseert een aantoonbare meerwaarde voor zijn leden.

§ 2. Het samenwerkingsverband, bedoeld in § 1, is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel.

§ 3. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, zoals bedoeld in § 1, moet het samenwerkingsverband een beleidsplan indienen waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het samenwerkingsverband worden geformuleerd.

Het beleidsplan slaat op een periode van maximaal vijf jaar die uiterlijk loopt tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 4. De aanvraag wordt getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de gespecialiseerde landelijk relevante expertise voor een deelgebied van de museumwerking ;
- 2° de pilootfunctie voor het cultureel-erfgoedveld ;
- 3° de visie en de doelstellingen van het samenwerkingsverband ;
- 4° de samenwerking met andere cultureel-erfgoedactoren ;
- 5° de geografische spreiding.

§ 5. De werkingssubsidie bedraagt 50.000 euro per jaar en bevat de financiële middelen voor de ondersteuning van het functioneel samenwerkingsverband, bedoeld in § 1.

De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft en kan tussentijds aangepast worden op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in § 3.

§ 6. De Vlaamse regering kan elk jaar beslissen om drie nieuwe samenwerkingsverbanden te subsidiëren.

Artikel 13

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een jaarlijkse werkingssubsidie toekennen aan een thematisch samenwerkingsverband van minstens drie erkende musea, dat over een gespecialiseerde relevante expertise beschikt, die bijdraagt tot de internationale positionering en profilering van de betrokken musea.

Het samenwerkingsverband realiseert een aantoonbare meerwaarde voor zijn leden.

§ 2. Het samenwerkingsverband, bedoeld in § 1, is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel.

Een erkend museum kan slechts deel uitmaken van één thematisch samenwerkingsverband, zoals bedoeld in § 1.

§ 3. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, zoals bedoeld in § 1, moet het thematische samenwerkingsverband een beleidsplan indienen waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het samenwerkingsverband worden geformuleerd, in het bijzonder met het oog op de internationale positionering en profilering.

Het beleidsplan slaat op een periode van maximaal vijf jaar die uiterlijk loopt tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 4. De aanvraag wordt getoetst aan de volgende criteria :

- 1° het internationale belang van het patrimonium van het samenwerkingsverband ;
- 2° de gespecialiseerde relevante expertise voor het geheel of voor deelgebieden van de werking van het samenwerkingsverband ;
- 3° de visie en de doelstellingen van het samenwerkingsverband ;
- 4° de samenwerking met andere cultureel-erfgoedactoren ;
- 5° de verantwoordelijkheid voor het cultureel-erfgoedveld ;

6° de internationale positionering en profilering.

§ 5. De werkingssubsidie bedraagt 125.000 euro per jaar en bevat de financiële middelen voor de ondersteuning van het thematische samenwerkingsverband, bedoeld in § 1.

De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft en kan tussentijds aangepast worden op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in § 3.

§ 6. De Vlaamse regering kan elk jaar beslissen om één nieuw thematisch samenwerkingsverband te subsidiëren.

Artikel 14

§ 1. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om mee te werken aan de oprichting van een structureel samenwerkingsverband in het kader van dit hoofdstuk, waarin de Vlaamse Gemeenschap voor het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen of het Kasteel van Gaasbeek participeert.

§ 2. Met het oog op het oprichten van een structureel samenwerkingsverband in het kader van dit hoofdstuk, kunnen een of meer publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen zich verenigen.

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een projectsubsidie toekennen aan een erkend museum voor initiatieven ter versterking van de basisfuncties van de museumwerking.

§ 2. De Vlaamse regering kan beleidsprioriteiten stellen en op basis daarvan voorrang geven aan de maximale ondersteuning van een van de aspecten van de basisfuncties.

§ 3. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 1.300.000 euro.

Artikel 16

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

HOOFDSTUK II

Erfgoedconvenants

AFDELING I

Erfgoedconvenants met gemeenten of samenwerkingsverbanden van omliggende gemeenten

Artikel 17

§ 1. Een erfgoedconvenant is een overeenkomst met resultaatsverbintenis tussen de Vlaamse Gemeenschap en het lokale bestuursniveau, met het oog op de uitbouw van een duurzaam en integraal beleid met betrekking tot het cultureel erfgoed op lokaal bestuursniveau.

§ 2. De Vlaamse regering kan een erfgoedconvenant sluiten met :

- 1° een gemeente met meer dan 20.000 inwoners ;
- 2° een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, waarvan het totale inwonersaantal minstens 20.000 bedraagt.

§ 3. Een gemeente kan slechts deel uitmaken van één samenwerkingsverband, zoals bedoeld in § 2.

Een samenwerkingsverband geldt voor een periode van minstens zes jaar.

Artikel 18

§ 1. Een gemeente of een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten, zoals bedoeld in artikel 17, § 2, kan een aanvraag indienen om een eerste erfgoedconvenant met de Vlaamse regering te sluiten.

§ 2. De aanvraag omvat een 'intentienota erfgoedconvenant' met :

- 1° een omgevingsanalyse die aansluit bij het gemeentelijke cultuurbeleidsplan van de betrokken gemeente(n) waarin de erfgoedactoren en het aanwezige cultureel erfgoed beschreven worden ;
- 2° de visie op en de doelstellingen van het cultureel-erfgoedbeleid in de betrokken gemeente(n) en, in voorkomend geval, de meerwaarde voor het samenwerkingsverband ;
- 3° de situering en planning van de werking van een erfgoedcel, die binnen het kader van het erfgoedconvenant de reeds aanwezige expertise coördineert en via culturele ontsluiting een ruim maatschappelijk draagvlak voor het cultureel erfgoed realiseert ;
- 4° de effecten die men wil bereiken en de middelen die hiervoor worden ingezet.

§ 3. De aanvraag wordt getoetst op basis van de volgende criteria :

- 1° het belang van het aanwezige cultureel erfgoed en de erfgoedactoren in de betrokken gemeente(n) ;
- 2° de visie op en de doelstellingen van een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid ;
- 3° de regionale spreiding voor Vlaanderen van de erfgoedconvenants ;
- 4° de inbreng van middelen door de gemeente of het samenwerkingsverband van omliggende gemeenten.

§ 4. De Vlaamse regering beslist elk jaar, na advies van de bevoegde commissie, met welke gemeente of samenwerkingsverband van omliggende gemeenten een erfgoedconvenant wordt gesloten.

De Vlaamse regering kan elk jaar beslissen om drie nieuwe erfgoedconvenants te sluiten.

Artikel 19

§ 1. Een eerste erfgoedconvenant wordt gesloten, na onderhandeling, voor een periode van maximaal zes jaar, die loopt van 1 januari van het jaar volgend op de beslissing tot en met 31 december van

het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur.

§ 2. Bij de aanvang van elke nieuwe periode van zes jaar blijft het aantal erfgoedconvenants van het voorgaande jaar behouden, eventueel vermeerderd met drie erfgoedconvenants, overeenkomstig artikel 18, § 4.

Artikel 20

§ 1. Tijdens het eerste jaar van het eerste erfgoedconvenant wordt een beleidsplan ingediend waarin de visie, de doelstellingen en de uitvoering van het erfgoedconvenant worden geformuleerd.

Dit beleidsplan, het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, de beleidsplannen van musea en archiefinstellingen, moeten op elkaar afgestemd zijn.

Het beleidsplan slaat op een periode van maximaal zes jaar die uiterlijk loopt tot en met 31 december van het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur.

§ 2. Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd ervan, als het een periode van minstens drie jaar betreft.

§ 3. De Vlaamse regering keurt het beleidsplan goed, na advies van de bevoegde commissie.

Artikel 21

§ 1. De Vlaamse regering kan een volgend erfgoedconvenant sluiten met een gemeente of een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, voor een periode van zes jaar, na onderhandeling, op basis van een nieuw beleidsplan.

Het beleidsplan slaat op een periode van maximaal zes jaar die loopt van 1 januari van het tweede jaar van een gemeentelijke legislatuur tot en met 31 december van het eerste jaar van een volgende nieuwe gemeentelijke legislatuur.

Dit beleidsplan, het gemeentelijke cultuurbeleidsplan en, in voorkomend geval, de beleidsplannen

van musea en archiefinstellingen, moeten op elkaar afgestemd zijn.

§ 2. Het beleidsplan wordt geactualiseerd in het vierde jaar van de gemeentelijke legislatuur.

§ 3. De Vlaamse regering keurt het beleidsplan goed, na advies van de bevoegde commissie.

Artikel 22

§ 1. De Vlaamse regering voorziet voor de uitvoering van het erfgoedconvenant in een werkingssubsidie die de financiële middelen voor de ondersteuning van de werking van de erfgoedcel bevat en :

1° 100.000 euro per jaar bedraagt voor een gemeente met meer dan 20.000 inwoners of voor een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, waarvan het totale inwonersaantal minstens 20.000 bedraagt ;

2° 200.000 euro per jaar bedraagt voor een gemeente met meer dan 35.000 inwoners of voor een samenwerkingsverband van omliggende gemeenten met rechtspersoonlijkheid, waarvan het totale inwonersaantal minstens 35.000 bedraagt.

§ 2. De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft en kan tussentijds aangepast worden op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 20, § 2, en artikel 21, § 2.

Artikel 23

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de aanvraag en de procedure voor het sluiten van een erfgoedconvenant, de evaluatie van het convenant en de sancties voor het niet-naleven van het convenant.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de opmaak van het beleidsplan en de procedure tot goedkeuring van het beleidsplan.

AFDELING II

Erfgoedconvenant met de Vlaamse
Gemeenschapscommissie

Artikel 24

§ 1. De Vlaamse regering kan met de Vlaamse Gemeenschapscommissie een erfgoedconvenant sluiten met het oog op de uitbouw van een duurzaam en integraal beleid met betrekking tot het cultureel erfgoed in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 2. Het erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt gesloten, na onderhandeling, voor een periode van vijf jaar, op basis van een beleidsplan waarin de visie, de doelstellingen en de uitvoering van het erfgoedconvenant worden geformuleerd.

Dit beleidsplan en het cultuurbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie moeten op elkaar afgestemd zijn.

Het beleidsplan slaat op een periode van vijf jaar, die loopt van 1 januari van het tweede volledige kalenderjaar van een Vlaamse regeerperiode tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

§ 3. Het beleidsplan wordt geactualiseerd halverwege de looptijd van het beleidsplan.

§ 4. De Vlaamse regering keurt het beleidsplan goed, na advies van de bevoegde commissie.

Artikel 25

§ 1. De Vlaamse regering voorziet voor de uitvoering van het erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie in een werkingssubsidie die de financiële middelen voor de ondersteuning van de werking van de erfgoedcel bevat en 245.000 euro per jaar bedraagt.

§ 2. De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft en kan tussentijds aangepast worden op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 24, § 3.

Artikel 26

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de aanvraag en de procedure voor het sluiten van het erfgoedconvenant, de evaluatie van het convenant en de sancties voor het niet-naleven van het convenant.

HOOFDSTUK III

Cultureel-erfgoedpublicaties

Artikel 27

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een subsidie toekennen aan een rechtspersoon voor de ondersteuning van een publieksgerichte cultureel-erfgoedpublicatie, ongeacht de drager.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 100.000 euro.

Artikel 28

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt de cultureel-erfgoedpublicatie getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de inhoudelijke relevantie voor het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen ;
- 2° het bovenregionale belang en bereik ;
- 3° een degelijke kwaliteit, zowel naar inhoud en taal als naar vormgeving ;
- 4° de publieksgerichtheid ;
- 5° de distributie en communicatie.

§ 2. De volgende publicaties komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 28 :

- 1° tentoonstellingscatalogi, zuiver wetenschappelijke publicaties en inventarissen ;
- 2° publicaties die gesubsidieerd worden in het kader van andere decreten.

Artikel 29

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

HOOFDSTUK IV

Projecten cultureel erfgoed

AFDELING I

Cultuurhistorische tentoonstellingen

Artikel 30

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een projectsubsidie toekennen aan een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel voor de productie van een cultuurhistorische tentoonstelling met het oog op de culturele ontsluiting van de resultaten van wetenschappelijk cultuurhistorisch onderzoek.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 400.000 euro.

Artikel 31

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt het project getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de relevantie van het thema voor de cultuurgeschiedenis ;
- 2° het publieksgericht concept van de tentoonstelling ;
- 3° het bovenregionale belang ;
- 4° de samenwerking met andere culturele actoren in binnen- en buitenland ;
- 5° de voorbeeldwerking op het vlak van culturele ontsluiting ;
- 6° de geografische uitstraling.

§ 2. Projecten die gesubsidieerd worden in het kader van andere decreten, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 30.

Artikel 32

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

AFDELING II

Ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed

Artikel 33

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een projectsubsidie toekennen aan een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel voor een ontwikkelingsgericht project met het oog op de zorg voor en de culturele ontsluiting van het cultureel erfgoed.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 1.500.000 euro.

Artikel 34

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt het project getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de voorbeeldwerking ;
- 2° de samenwerking met andere culturele actoren ;
- 3° een duidelijk omschreven doelgroep ;
- 4° het bovenlokale belang.

§ 2. De Vlaamse regering kan beleidsprioriteiten stellen.

§ 3. De volgende projecten komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 33, § 1 :

- 1° projecten die gesubsidieerd worden in het kader van andere decreten ;

2° projecten die gesubsidieerd worden op grond van de bepalingen in titel III, hoofdstuk I, II en V, van dit decreet.

Artikel 35

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

AFDELING III

Internationale projecten

Artikel 36

§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de bevoegde commissie, een projectsubsidie toekennen aan een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel voor een internationaal project met betrekking tot het cultureel erfgoed.

§ 2. Daartoe voorziet de Vlaamse regering jaarlijks ten minste in een krediet van 200.000 euro.

Artikel 37

§ 1. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, wordt het project getoetst aan de volgende criteria :

- 1° de bevordering van de internationale samenwerking, uitwisseling en expertise ;
- 2° het internationale belang van het project of van de partners binnen hun werkterrein ;
- 3° de inhoudelijke kwaliteit van het project ;
- 4° de samenwerking met andere culturele actoren in binnen- en buitenland ;
- 5° de geografische spreiding.

§ 2. In aanvulling op de criteria, genoemd in § 1, kan de Vlaamse regering prioritaire bestemmingen bepalen.

§ 3. Projecten die gesubsidieerd worden op grond van de bepalingen in andere hoofdstukken of afdelingen van dit decreet of in het kader van andere decreten, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, zoals bedoeld in artikel 36, § 1.

Artikel 38

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de criteria, de aanvraag, de procedure, de toekenning, het toezicht en de evaluatie van de subsidies.

HOOFDSTUK V

Het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking

Artikel 39

De Vlaamse regering erkent en subsidieert de vereniging zonder winstgevend doel Culturele Biografie Vlaanderen als steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking, hierna het steunpunt te noemen.

Artikel 40

§ 1. Het steunpunt heeft als doel de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking te ondersteunen en de ontwikkeling van het cultureel-erfgoedveld te coördineren en te stimuleren, met het oog op het zichtbaar maken van het cultureel erfgoed.

§ 2. Het steunpunt zal deze doelstelling realiseren door middel van zijn kerntaken :

- 1° praktijkondersteuning : coördineren, informeren, adviseren en begeleiden met het oog op deskundigheidsbevordering ;
- 2° praktijkontwikkeling : coördineren, initiëren en ontwikkelen van visie en methodieken in en ten gunste van het cultureel-erfgoedveld ;

3° beeldvorming en communicatie : organiseren en coördineren van initiatieven die de kennis over en de omgang met het cultureel erfgoed bevorderen.

§ 3. Het steunpunt realiseert zijn kerntaken in samenwerking met andere steunpunten, inzonderheid met het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw, en binnen een netwerk van andere erfgoedactoren.

§ 4. De Vlaamse regering kan aan het steunpunt aanvullende taken toewijzen.

Artikel 41

§ 1. De Vlaamse regering sluit met het steunpunt een overeenkomst die betrekking heeft op de uitvoering van de in artikel 40, § 2, bedoelde kerntaken, de samenwerking met andere steunpunten en op de aanwending van de ter beschikking gestelde middelen.

Deze overeenkomst slaat op een periode van vijf jaar, die loopt van 1 januari van het tweede volledige kalenderjaar van een Vlaamse regeerperiode tot en met 31 december van het eerste volledige kalenderjaar van een nieuwe Vlaamse regeerperiode.

§ 2. Eventuele aanvullende opdrachten, zoals bedoeld in artikel 40, § 4, zijn onderwerp van een afzonderlijke overeenkomst.

Artikel 42

§ 1. Het steunpunt concretiseert de overeenkomst in een beleidsplan waarin de visie, de doelstellingen en de werking van het steunpunt worden geformuleerd.

Het beleidsplan slaat op de periode waarop de overeenkomst betrekking heeft, met een tussentijdse actualisering halverwege de looptijd van het beleidsplan.

§ 2. De procedure voor het indienen van het beleidsplan, de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen en de wijze waarop de evaluatie zal worden georganiseerd, zullen worden opgenomen in de overeenkomst.

Artikel 43

§ 1. De Vlaamse regering voorziet in een werkings-subsidie die de financiële middelen voor de ondersteuning van de uitoefening van de in artikel 40, § 2, bedoelde kerntaken van het steunpunt bevat en ten minste 800.000 euro per jaar bedraagt.

De werkingssubsidie wordt toegekend voor de periode waarop het beleidsplan betrekking heeft en kan tussentijds aangepast worden op basis van een geactualiseerd beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 42, § 1.

§ 2. De Vlaamse regering zal de procedure voor het aanvragen en het uitkeren van de subsidie bepalen in de overeenkomst.

TITEL IV

Organisatie van de advisering van het cultureel-erfgoedveld

Artikel 44

§ 1. De Vlaamse regering richt een adviescommissie op voor de kwaliteitsbeoordeling inzake het beleidsveld cultureel erfgoed.

§ 2. De kerntaken van de adviescommissie zijn :

1° waken over een kwaliteitsvolle organisatie van de interne werking van de beoordelingscommissies en daartoe de visie, de methodiek en de evaluatie van de kwaliteitsbeoordeling ontwikkelen ;

2° formuleren van beleidsgericht advies op basis van de kwaliteitsbeoordeling in de beoordelingscommissies van het beleidsveld ;

3° kwaliteitsbeoordeling van transversale dossiers voorzover die niet worden behandeld door een beoordelingscommissie.

Artikel 45

De Vlaamse regering richt beoordelingscommissies op voor het kwalitatieve, inhoudelijke advies over erkennings- en subsidieaanvragen, zoals bedoeld in titel III van dit decreet en zoals bedoeld in titel III, hoofdstuk II en hoofdstuk III van het decreet van

19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking. Deze beoordelingscommissies worden samengesteld voor onderdelen van het beleidsveld cultureel erfgoed of voor transversale beleidsaspecten.

Artikel 46

Elk jaar leggen de beoordelingscommissies en de adviescommissie een verslag met de evaluatie van hun werking voor aan de Vlaamse regering.

Artikel 47

§ 1. De Vlaamse regering voorziet, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten, in een bedrag waarmee de werkzaamheden van de advies- en beoordelingscommissies kunnen worden vergoed.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de algemene procedure voor de beoordeling van dossiers.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling, de aanstelling en het ontslag van de leden, alsook de vergoeding.

TITEL V

Indexering van de subsidiebedragen

Artikel 48

§ 1. De subsidiebedragen, vermeld in artikel 11, § 1, artikel 12, § 5, artikel 13, § 5, artikel 22, § 1, artikel 25, § 1, en artikel 43, § 1, worden gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen.

§ 2. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 15, § 2, van het decreet van 6 juli 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994, wordt het prijsindexcijfer, bepaald in § 1, voor de werkingsmiddelen beperkt tot 75% van dit prijsindexcijfer.

TITEL VI

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingsbepalingen

Artikel 49

In artikel 10 van het decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking worden § 6 en § 7 vervangen door wat volgt :

“§ 6. De Vlaamse regering stelt de subsidie vast, op voorstel van de administratie en rekening houdend met de kwaliteitsbeoordeling van de beoordelingscommissie, bedoeld in artikel 45 van het Erfgoeddecreet.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de aanvraag en de procedure tot toekenning van de subsidies.”.

Artikel 50

In artikel 10 van het decreet van 19 december 1997 houdende oprichting van een Raad voor Cultuur, een Raad voor de Kunsten, een Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding en van een adviserende beroepscommissie inzake culturele aangelegenheden, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 1999 en het decreet van 18 mei 1999, worden in § 1 en § 3 de woorden “de musea” geschrapt.

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 51

Het decreet van 20 december 1996 tot erkenning en subsidiëring van musea, gewijzigd bij het decreet van 19 december 1997, wordt opgeheven op 1 januari 2005, met uitzondering van artikel 6, tweede lid, 2° en 3°, dat wordt opgeheven op 1 januari 2006.

Artikel 52

In artikel 10 van het decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking wordt § 5 opgeheven.

Artikel 53

Artikel 14, 16 en 17 van het archiefdecreet worden opgeheven.

HOOFDSTUK III

Overgangsbepalingen

Artikel 54

§ 1. In afwijking van titel III, hoofdstuk I, afdeling I, blijven de vóór 1 januari 2005 erkende musea erkend en ingedeeld.

§ 2. Een museum waaraan in 2004 een eerste startsubsidie, zoals bedoeld in artikel 8 van het decreet van 20 december 1996 tot erkenning en subsidiëring van musea, werd toegekend, kan nog maximaal twee jaar een startsubsidie aanvragen.

Artikel 55

§ 1. In afwijking van artikel 18 wordt met Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Mechelen, Tongeren en de in 2004 eventueel bijkomende gemeenten, vanaf 1 januari 2005 een erfgoedconvenant gesloten dat loopt tot en met 31 december 2007.

§ 2. In afwijking van artikel 20, § 1, derde lid, wordt door de in § 1 vermelde gemeenten een beleidsplan ingediend voor de periode die loopt van 1 januari 2005 tot en met 31 december 2007.

§ 3. In afwijking van artikel 22, § 1, en tot en met het eerste jaar van de nieuwe gemeentelijke legislatuur, behouden Antwerpen, Gent en Brugge een minimum werkingssubsidie van respectievelijk 500.000 euro, 400.000 euro en 300.000 euro per jaar.

§ 4. In afwijking van artikel 24, § 2, wordt met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, een erfgoedconvenant gesloten voor de periode die loopt van 1 januari 2005 tot en met 31 december 2010, het

eerste volledige kalenderjaar van een volgende nieuwe Vlaamse regeerperiode.

Artikel 56

In afwijking van artikel 41, § 1, sluit de Vlaamse regering een eerste overeenkomst met het steunpunt voor een periode die loopt van 1 januari 2004 tot en met 31 december 2005.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 57

Dit decreet wordt aangehaald als het Erfgoeddecreet.

Artikel 58

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2004, met uitzondering van :

1° artikelen 4 tot en met 8, artikel 15, artikel 22, artikel 25 en artikelen 27 tot en met 38, die in werking treden op 1 januari 2005 ;

2° artikelen 9 tot en met 13, die in werking treden op 1 januari 2006.

Brussel, 12 december 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN
